

**Finansējums Kultūras ministrijas
kapitālsabiedrībām finanšu situācijas
stabilizēšanai un infrastruktūras sakārtošanai**

Starpziņojums

Rīga 2021

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Starpziņojums

Finansējums Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām finanšu situācijas stabilizēšanai un infrastruktūras sakārtošanai

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā.

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Kultūras ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 18.05.2020. revīzijas grafiks Nr.2.4.1-19/2020) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 3.punkta c) apakšpunktu.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com>, *Challenge success concept, Author georgejmlittle, ID 58065143*.

Saturs

Kāpēc sagatavots šis starpziņojums?.....	5
Kopsavilkums.....	7
Vispārīgā informācija.....	9
1. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamā finansējuma pieprasījuma pamatojums.....	19
2. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma sadalījums starp kapitālsabiedrībām un tā izlietojums	26
3. Papildu atbalsts Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām infrastruktūras sakārtošanai.....	35
Revīzijas raksturojums	39
1.pielikums. Galvenie notikumi hronoloģiskā secībā finansējuma Covid-19 radīto seku novēršanai piešķiršanā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām (no 2020.gada marta līdz decembrim)	41
2.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību kopējo ieņēmumu sadalījums – valsts budžeta dotācija un pašu ieņēmumi – 2019.gadā un 2020.gadā.....	43
3.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām 2020.gadā papildus piešķirtais finansējums no Kultūras ministrijas pārziņā esošajām valsts budžeta apakšprogrammām.....	44
4.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinā iekļautās summas saistībā ar atcelto pasākumu ieņēmumiem un izdevumiem.....	49

5.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtais finansējums un kapitālsabiedrību faktiskie atlīdzības izdevumi no 2020.gada aprīļa līdz septembrim.....	50
6.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtais finansējums un kapitālsabiedrību pašu ieņēmumi laikā no 2020.gada janvāra līdz septembrim	51
7.pielikums. Piemēri izdevumu samazinājumam Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās Covid-19 ietekmē.....	52
8.pielikums. Piemēri Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību izdevumu pieaugumam 2020.gada deviņos mēnešos (janvāris – septembris) Covid-19 ietekmē salīdzinājumā ar 2019.gada deviņiem mēnešiem	53
Atsauces	54

Kāpēc sagatavots šis starpziņojums?

Kopš ir stājies spēkā 701.starptautiskais revīzijas standarts “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā”¹, Valsts kontrolei ir pienākums izvērtēt nepieciešamību iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem.

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ziņo revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums.

Sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Galvenais revīzijas jautājums, kas ir visnozīmīgākais visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2020.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, ir **papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums**.

2020.gadā Latviju, tāpat kā visu pasauli, ir skārusi Covid-19 pandēmija. Ministru kabinets 12.03.2020. pieņēma lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu, un ārkārtējā situācija turpinājās līdz 09.06.2020.², bet no 09.11.2020. ārkārtējā situācija tika izsludināta atkārtoti³. Covid-19 izraisītie ārkārtas apstākļi ietekmē valsts, sabiedrības un katra cilvēka ikdienas dzīvi gan ārkārtējās situācijas laikā, gan pēc tās. Ārkārtējās situācijas apstākļi prasa spēju ātri reaģēt un pielāgoties, kā arī rada atkāpes no ierastās kārtības. Tie prasa institūciju spēju pastiprināti koordinēt savas darbības un savstarpēji sadarboties, izvairoties no juridiskā formalisma un resorisma, lai nodrošinātu valsts darbību un katra cilvēka aizsardzību ārkārtējos apstākļos.⁴

Covid-19 pandēmijas pārvarēšana un seku novēršana ir prasījusi ievērojamus valsts budžeta līdzekļus. Kopš ārkārtējās situācijas izsludināšanas Ministru kabinets saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu un seku novēršanu līdz 31.12.2020. kopumā ir pieņēmis lēmumus par valsts budžeta līdzekļu piešķirumu un pārdali pamatfunkciju īstenošanai par 1 206 152 454 *euro* un izskatījis priekšlikumus par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanas līdzekļu pārdali par 496 000 000 *euro*.⁵ Valsts kontrole velta īpašu uzmanību, lai izvērtētu Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu.

Kultūras ministrijai laikā no 12.03.2020. līdz 31.12.2020. saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu, seku mazināšanu un novēršanu Ministru kabinets no valsts budžeta programmas 02.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ir piešķīris papildu līdzekļus 23 150 565 *euro* apmērā un veicis apropriāciju palielināšanu un pārdali 303 684 *euro* apmērā.

Lai finanšu revīzijā “Par Kultūras ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” sniegtu informāciju par izvirzīto galveno revīzijas jautājumu – papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums –, Valsts kontrole veica pārbaudi un ir sagatavojusi šo starpziņojumu **par Kultūras ministrijai piešķirto finansējumu no valsts budžeta programmas 02.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 5 980 320 *euro* apmērā, lai stabilizētu finanšu situāciju kapitālsabiedrībās, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja.**

Šajā starpziņojumā ir apkopota informācija par trim Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris”) no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 2020.gadā piešķirto papildu finansējumu 962 344 *euro* apmērā neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” finansējumu infrastruktūras sakārtošanai saņēmusi kā atbalstu Covid-19 radīto seku novēršanai. Savukārt finansējums VSIA “Dailes teātris” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris” no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķirts ar to pašu MK rīkojumu⁶, ar kuru tika piešķirti līdzekļi vairākām Kultūras ministrijas institūcijām Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai. Starpziņojumā ir iekļauta informācija par šī finansējuma pieprasījuma pamatotību, taču revīzijā nav vērtēta finansējuma izlietojuma atbilstība piešķiruma mērķim.

Kopsavilkums

Publisku pasākumu organizēšanas aizliegums gan 2020.gada pavasarī, gan 2020.gada nogalē, kā arī noteiktie pulcēšanās ierobežojumi, negatīvi ietekmēja kultūras nozari, tajā skaitā kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir kapitāla daļu turētāja, t.i., teātru, koncertorganizāciju, cirka, operas un baleta finansiālo stāvokli, jo daļu to ienākumu veido gan ieņēmumi no pārdotajām biļetēm, gan ieņēmumi no telpu nomas. Lai stabilizētu finanšu situāciju Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, Ministru kabinets 2020.gada jūnijā, pamatojoties uz Kultūras ministrijas veiktajiem aprēķiniem, no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Kultūras ministrijai piešķīra 5 980 320 *euro*⁷. Finansējums tika piešķirts Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai laika periodam no 2020.gada aprīļa līdz 2020.gada septembrim. 2020.gadā no valsts budžeta kopā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības ir saņēmušas 40,8 milj. *euro* un valsts budžeta finansējums veidoja 89% no kapitālsabiedrību kopējiem ieņēmumiem.

Valsts kontrole neapšaubā, ka Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bija nepieciešams papildu finansiāls atbalsts finanšu situācijas stabilizēšanai. Tomēr, ņemot vērā valsts ikgada vispārējās budžeta dotācijas lielo īpatsvaru Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību ieņēmumos, plānotā kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu apmēra (15 milj. *euro*) un Covid-19 piešķiruma apmēra (6 milj. *euro*) attiecību attiecīgajā periodā, noteiktais papildus piešķirtā finansējuma izlietojuma mērķis – atlīdzības izdevumiem – ir uzskatāms par formālu.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības finansējumu 5 979 350 *euro* apmērā ir izlietojušas atlīdzības izdevumu segšanai, t.i., atbilstoši finansējuma piešķiršanas mērķim. Neizlietotais finansējums 970 *euro* apmērā ir ieskaitīts atpakaļ valsts budžetā.

Pirms Ministru kabineta lēmuma par finansējuma piešķiršanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, Kultūras ministrija, izmantojot kapitālsabiedrību sniegto informāciju par plānoto un faktisko naudas plūsmu, veica vairākus aprēķinus. Valsts kontrole izprot, ka ārkārtējās situācijas laikā Kultūras ministrijai informāciju lēmumu pieņemšanai, tajā skaitā par atbalstu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, vajadzēja apkopot un vērtēt steidzamības kārtībā, kas lielā darba apjoma un līdz tam neierastās darba organizācijas apstākļos attiecīgi varēja ietekmēt gan veiktā izvērtējuma kvalitāti, gan finansējuma sadalījuma principus. Iepazīstoties ar Kultūras ministrijas aprēķiniem, secināms, ka aprēķini ietver atsevišķas neizsekojamas komponentes, kuru veidošanas principi nav skaidri, kā arī papildu piešķiruma sadalījuma starp Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām pamatojums ne vienmēr ir skaidrs un izsekojams. Valsts kontrole salīdzināja katrai kapitālsabiedrībai papildus piešķirtā finansējuma apmēru ar dažādiem kapitālsabiedrību finanses raksturojošiem rādītājiem, kurus Kultūras ministrija ir izmantojusi papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinos, un kopsakarības nekonstatēja. Šajos apstākļos, kad kultūras nozares problēmas ierobežotas darbības situācijā samilzt, sevišķi privātajā sektorā, un papildu valsts atbalsts ir un būs nepieciešams, svarīgi, ka Kultūras ministrija sabiedrībai skaidro par savu atbalsta instrumentu līdzekļu sadali (principiem) starp saņēmējiem.

Valsts kontroles ieskatā, Kultūras ministrija kā 100% kapitāla daļu turētāja, ārkārtējās situācijas laikā, kad tās kapitālsabiedrību darbība ir bijusi ierobežota un ir bijis nepieciešams sniegt papildu finansiālu atbalstu, nav veikusi pietiekamas darbības, lai tās kapitālsabiedrībām sniegtu iespējami vienlīdzīgu finansiālu atbalstu. Piemēram, kapitālsabiedrību ierobežotas darbības apstākļos to izdevumu pārskatīšana un samazināšana veikta bez norādes par galvenajiem pamatprincipiem. Līdz ar to kapitālsabiedrībām ir bijusi iespēja atsevišķas izdevumu pozīcijas pat palielināt, salīdzinot ar 2020.gada izdevumu sākotnējo plānu un ar 2019.gada izdevumiem. Ierobežotas darbības apstākļos daļa Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību nav pārtraukušas ielūgumu izsniegšanu reprezentācijas nolūkos, tā negūstot ieņēmumus no biļešu pārdošanas.

Trīs Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris”) no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 2020.gadā saņēma papildu finansējumu 962 344 *euro* apmērā neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” finansējumu infrastruktūras sakārtošanai 262 100 *euro* apmērā saņēmusi kā atbalstu Covid-19 radīto seku novēršanai. Valsts kontrole neapšaubā, ka Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bija nepieciešams finansējums neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, tomēr vērš uzmanību, ka:

- piešķirtais finansējums neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai ir gadu no gada ieilgušas un neatrisinātas problēmas, kas var apdraudēt ēku izmantošanas iespējas publiskiem pasākumiem;
- Kultūras ministrija, nerisīnot šādas problēmas savlaicīgi un pakāpeniski, tās aktualizējot ārkārtējās situācijas apstākļos, nav rīkojusies atbildīgi.

Ieteikumi Kultūras ministrijai

Gadījumā, ja krīzes apstākļos Kultūras ministrijai 2021.gadā būs nepieciešams sniegt papildu finansiālu atbalstu tās dibinātajām kapitālsabiedrībām, Kultūras ministrijai izstrādāt skaidrus un visām iesaistītajām pusēm saprotamus principus un kritērijus papildus nepieciešamā finansējuma noteikšanai.

Kultūras ministrijai veikt darbības, lai tās kapitālsabiedrības ierobežotas darbības apstākļos pārskatītu ielūgumu izsniegšanu reprezentācijas nolūkos, tā sekmējot ieņēmumu gūšanas iespēju no biļešu pārdošanas.

Kultūras ministrijai, sagatavojot izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par papildu piešķirtā finansējuma pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai izlietojumu atbilstoši paredzētajam mērķim 2020.gadā un īstenošanas progresu 2021.gadā, tajā sniegt informāciju par valsts atbalsta sadalījuma principiem Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām un kapitālsabiedrību sasniegtajiem rezultātiem, izmantojot papildus piešķirto finansējumu.

Kultūras ministrijai apzināt kapitālsabiedrību, kurās tā ir 100% kapitāla daļu turētāja, galvenās infrastruktūras problēmas un apkopot informāciju par kopējiem nepieciešamajiem finanšu līdzekļiem to novēršanai.

Vispārīgā informācija

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtais finansējums Covid-19 krīzes seku mazināšanai

2020.gada pavasarī valstī izsludinātā ārkārtējā situācija paredzēja jebkādu publisku pasākumu aizliegumu no 13.03.2020. līdz 11.05.2020.⁸ Savukārt no 12.05.2020. valstī tika noteikti pulcēšanās ierobežojumi pasākumu vietās gan iekštelpās, gan ārā (pieļaujamais personu skaits un platība vienai personai), kas ierobežoja kultūras institūciju pakalpojumu sniegšanas iespējas ierastā kārtībā un apjomā⁹. No 09.11.2020. valstī atkārtoti izsludināta ārkārtējā situācija, kas aizliedz publiskus pasākumus¹⁰.

Kultūras ministrija 2020.gada maijā sagatavoja *Nacionālās kultūras nepārtrauktības plānu Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai*¹¹, kas paredzēja atbalstu kultūras jomai 32,1 milj. euro apmērā. Ministru kabinets 02.06.2020. sēdē izskatīja Finanšu ministrijas informatīvo ziņojumu “Par pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai” un atbalstīja informatīvā ziņojuma pielikumā ietvertos pasākumus 2020. un 2021.gadam Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai¹², tajā skaitā Kultūras ministrijai paredzēto finansējumu 32 milj. euro apmērā: kultūras infrastruktūrai 11 milj. euro un kultūras attīstības plānam 21 milj. euro.

Jau 04.06.2020. Ministru kabinets izskatīja Kultūras ministrijas iesniegto priekšlikumu par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” kapitālsabiedrībām, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja, lai mazinātu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz kultūras nozari¹³.

Lai stabilizētu finanšu situāciju Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, Ministru kabinets 05.06.2020. no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Kultūras ministrijai piešķīra 5 980 320 euro¹⁴. No šī Kultūras ministrijai piešķirtā finansējuma 13 Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir pārskaitīti 5 979 350 euro, atlikumu 970 euro apmērā Kultūras ministrija atmaksāja valsts budžetā kā slēgto valsts budžeta asinējumu.

Piešķirot finansējumu kapitālsabiedrībām no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, Kultūras ministrija ar katru kapitālsabiedrību parakstīja vienošanos pie līguma par valsts budžeta finansējuma izlietojumu, kurā norādīts, ka finansējums ir piešķirts, lai mazinātu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz kultūras nozari un stabilizētu finanšu situāciju kapitālsabiedrībās, un līdzekļi paredzēti konkrētam izlietojumam – atlīdzības izdevumu segšanai līdz 01.10.2020. Kapitālsabiedrībām līdz 20.01.2021. bija jāiesniedz Kultūras ministrijai pārskats par piešķirtā finansējuma izlietojumu, kas sagatavojams saskaņā ar līguma pielikumā esošo veidlapu, un jāpievieno Valsts kases kontu izdrukas.

No valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķirtais finansējums atlīdzības izdevumu segšanai gandrīz 6 milj. euro apmērā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām pēc pavasara ārkārtējās situācijas izsludināšanas nav vienīgais sniegtais atbalsts Covid-19 seku mazināšanas ietvaros. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” ir saņēmusi 262 100 euro nekustamā īpašuma Aspazijas bulvārī 3, Rīgā, pirmsavārijas stāvoklī esošās ugunsdzēsības un apziņošanas sistēmas izbūvei¹⁵.

Procesa, kā piešķirts finansējums Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, gaita notikumu hronoloģiskā secībā ir sniegta revīzijas starpziņojuma 1.pielikumā.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības un to finansēšana

Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja 15 kapitālsabiedrībās¹⁶, tajā skaitā 100% kapitāla daļu turētāja 14 kapitālsabiedrībās un mazāk nekā 50% valsts kapitāla daļu turētāja vienā kapitālsabiedrībā. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības darbību veic profesionālās teātra, mūzikas un cirka mākslas jomās.

Kapitālsabiedrību, kurās Kultūras ministrija ir 100% kapitāla daļu turētāja, juridiskā forma ir valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – VSIA), un tās ir:

- VSIA “Dailes teātris”;
- VSIA “Daugavpils teātris”;
- VSIA “Jaunais Rīgas teātris”;
- VSIA “KREMERATA BALTICA”;
- VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””;
- VSIA “Latvijas Koncerti”;
- VSIA “Latvijas Leļļu teātris”;
- VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”;
- VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”;
- VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”;
- VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris”;
- VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”;
- VSIA “Rīgas cirks”;
- VSIA “Valmieras drāmas teātris”.

Kultūras ministrijai ir arī kapitāldaļas sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” (33%).

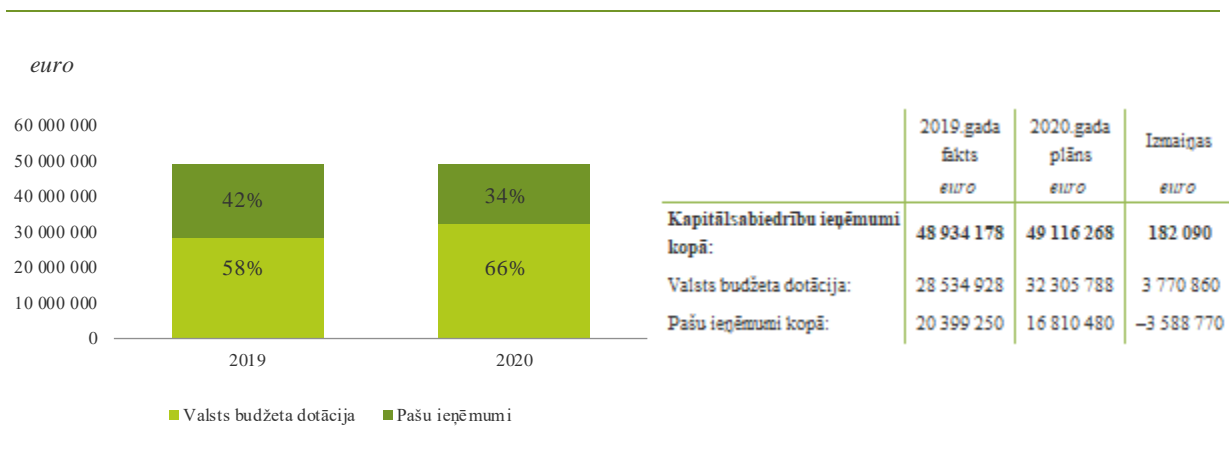
Lai izprastu un izvērtētu Covid-19 piešķirumu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām, Valsts kontrole šajā revīzijā veica Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību visu ieņēmumu un izdevumu salīdzināšanu un analīzi, izmantojot Kultūras ministrijas sniegtos pārskatus par kapitālsabiedrību plānotajiem ieņēmumiem un izdevumiem un to faktisko izpildi pēc naudas plūsmas principa laika periodā no 2020.gada janvāra līdz septembrim¹⁷.

Kapitālsabiedrību ieņēmumus veido valsts budžeta dotācija un pašu ieņēmumi. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības pārsvarā tiek finansētas no valsts budžeta.

Kultūras ministrija, slēdzot līdzdarbības līgumus, savām kapitālsabiedrībām deleģē valsts pārvaldes uzdevumus kultūras jomā. Ik gadu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai saņem valsts budžeta dotāciju no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra”. Pamatojoties uz līdzdarbības līgumu par valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanu, ar katru kapitālsabiedrību katru gadu tiek slēgts arī līgums par valsts budžeta finansējuma izlietojumu. 2019.gadā valsts budžeta dotācijas Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām apmērs bija 28,5 milj. euro, un tā veidoja vairāk nekā pusi no kapitālsabiedrību ieņēmumiem, t.i., 58% (skatīt 1.attēlu). 2020.gadā valsts budžeta dotācijas apmērs Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tika palielināts.

Kapitālsabiedrību pašu ieņēmumus veido ieņēmumi no biļešu pārdošanas, ieņēmumi no telpu nomas, ziedojumi u.c. Kapitālsabiedrības saņem finansējumu arī no citām Kultūras ministrijas valsts budžeta programmām un apakšprogrammām, piemēram, 22.02.00 “Kultūras pasākumi,

sadarbības līgumi un programmas” un 25.02.00 “Valsts kultūrkapitāla fonda programmu un projektu konkursi” vienreizēju pasākumu vai projektu īstenošanai. Šo finansējumu kapitālsabiedrības pārskatos arī norāda pie pašu ieņēmumiem. Tātad arī pārskatos uzrādītajos pašu ieņēmumos ir valsts budžeta finansējums. Kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu apmērs 2019.gadā bija 20,4 milj. *euro* jeb 42% no ieņēmumiem, bet 2020.gadā sākotnēji vēl pirms Covid-19 krīzes bija plānoti mazāki pašu ieņēmumi (skatīt 1.attēlu).

1.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību ieņēmumu struktūra 2019.gadā un 2020.gada sākotnējā plānā¹⁸

Lai arī 2020.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu valsts budžeta dotācija palielinājās par 3,8 milj. *euro*, kapitālsabiedrību sākotnējā plānā kopējie kapitālsabiedrību ieņēmumi pieauga vien par 182 090 *euro*, un valsts budžeta dotācija 32,3 milj. *euro* veidoja jau 66% no kopējiem kapitālsabiedrību ieņēmumiem, savukārt pašu ieņēmumi (16,8 milj. *euro*) – 34% .

Valsts budžeta dotācijas pieaugums 2020.gadā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir saistīts ar papildus piešķirto finansējumu prioritārā pasākuma “Atalgojuma celšana kultūras nozarē nodarbinātajiem” īstenošanai¹⁹. Valsts budžeta dotācijas pieaugums bija 13%, bet pašu ieņēmumiem bija plānots 18% samazinājums (skatīt 1.tabulu).

1.tabula

 Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību 2020.gadā sākotnēji plānoto ieņēmumu un izdevumu
 salīdzinājums ar 2019.gada izpildi²⁰

Ieņēmumu un izdevumu pozīcijas	2019.gada izpilde	2020.gada sākotnējais plāns	Izmaiņas	
	euro	euro	euro	%
Ieņēmumi kopā:	48 934 178	49 116 269	182 091	0%
valsts budžeta dotācija	28 534 928	32 305 788	3 770 860	13%
pašu ieņēmumi	20 399 250	16 810 481	-3 588 769	-18%
biļešu ieņēmumi	14 328 907	12 342 924	-1 985 983	-14%
telpu noma	1 000 853	854 836	-146 017	-15%
citi ieņēmumi	5 069 490	3 612 721	-1 456 769	-29%
Izdevumi kopā:	48 661 907	48 970 894	308 987	1%
atlīdzības izdevumi	34 346 777	37 078 078	2 731 301	8%
citi izdevumi	14 315 130	11 892 816	-2 422 314	-17%
Izrāžu/koncertu skaits	3776	3472	-304	-8%
Ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem	272 271	145 375	-126 896	-47%

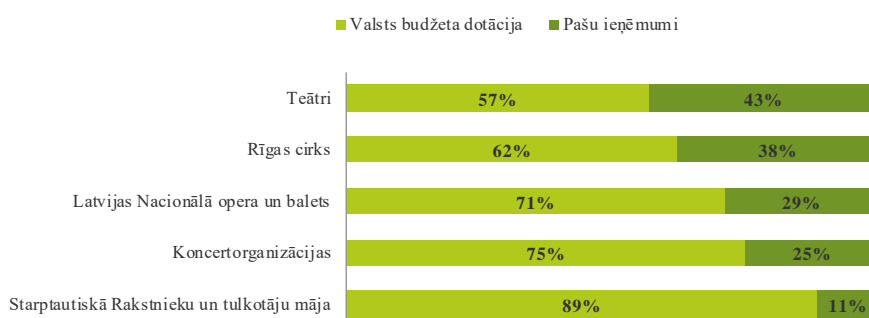
Sākotnēji 2020.gadā plānotais ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem salīdzinājumā ar 2019.gadu ir samazinājies gandrīz divas reizes, kā arī bija plānots izrāžu un koncertu skaita samazinājums par 8%. 1.tabulā apkopotie dati liecina, ka situācijā, kad pieaug valsts budžeta finansējums kapitālsabiedrību izdevumu segšanai, kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu apmēru plānots samazināt.

Vērtējot Covid-19 radīto seku ietekmi uz kapitālsabiedrību darbību un finansēm, ir jāņem vērā tas, kāda tika sākotnēji – pirms Covid-19 krīzes – plānota kapitālsabiedrību darbība 2020.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu.

Pēc darbības jomas Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību nosacīti var iedalīt trijās grupās:

- teātri – kopā septiņi (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Daugavpils teātris”, VSIA “Jaunais Rīgas teātris”, VSIA “Latvijas Leļļu teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālais teātris”, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris”, VSIA “Valmieras drāmas teātris”);
- koncertorganizācijas – kopā piecas (VSIA “KREMERATA BALTICA”, VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Latvijas Koncerti”, VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”, VSIA “Liepājas simfoniskais orķestris”);
- specifiskas kultūrorganizācijas:
 - o VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”;
 - o VSIA “Rīgas cirks”;
 - o SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja”.

Kapitālsabiedrību grupu ieņēmumu struktūrā ir novērojamas atšķirības (skatīt 2.attēlu). Lielākais pašu ieņēmumu īpatsvars ir kapitālsabiedrībām teātru jomā – vidēji 43% no kopējiem ieņēmumiem, tad seko cirks (38%), opera un balets (29%), koncertorganizācijām pašu ieņēmumi vidēji veido ceturto daļu no ieņēmumiem, bet SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” pašu ieņēmumi kopējo ieņēmumu struktūrā veido vien 11%.

2.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību 2020.gadā sākotnēji plānoto ieņēmumu struktūra atkarībā no kapitālsabiedrības pamatdarbības veida²¹

Liela atšķirība ieņēmumu struktūrā ir arī grupas ietvaros. 2020.gada sākotnējā plānā augstākais pašu ieņēmumu īpatsvars bija VSIA “KREMERATA BALTICA” (48%), tad seko četri teātri – VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālais teātris” (47%) un VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris” un VSIA “Jaunais Rīgas teātris” (46%). Bet teātru grupa zemākie plānotie pašu ieņēmumi bija VSIA “Daugavpils teātris” (22%). Katras Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības kopējo ieņēmumu sadalījums – valsts budžeta dotācija un pašu ieņēmumi – ir apkopoti revīzijas starpziņojuma 2.pielikumā.

Kultūras ministrija, aprēķinot ikgadējo valsts budžeta dotācijas apmēru kapitālsabiedrībām, piemēro atšķirīgu pieeju atkarībā no kapitālsabiedrību darbības jomas jeb katrai grupai. Piemēram, visiem teātriem ir viena valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība²², koncertorganizācijām cita kārtība, bet VSIA “Rīgas cirks”²³ un VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” ir izstrādāta katram sava kārtība²⁴. Kapitālsabiedrībām, kas darbojas teātru jomā, valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtībā nav izdalīta finansējuma daļa darbinieku atlīdzībai. Savukārt koncertorganizācijām²⁵, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” (administratīvajam un tehniskajam personālam iekļauta minimālās mēnešalgas likme)²⁶ un VSIA “Rīgas cirks” (izņemot darbiniekus, kas iesaistīti izglītības programmu īstenošanā)²⁷ Kultūras ministrijas valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība paredz, ka aprēķinā tiek iekļauts finansējuma apmērs darbinieku atlīdzībai.

Valsts pārvaldes deleģētos uzdevumus kultūras jomā kapitālsabiedrības īsteno, izmantojot gan Kultūras ministrijas ikgadēji piešķirto valsts budžeta dotāciju, gan kapitālsabiedrību piesaistītos līdzekļus no citiem finanšu avotiem. Kultūras ministrija, kapitālsabiedrībām piešķirot ikgadējo valsts budžeta dotāciju, nenorāda, kādu izdevumu segšanai valsts budžeta dotācija ir paredzēta.

Covid-19 krīzes ietekme uz Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbību

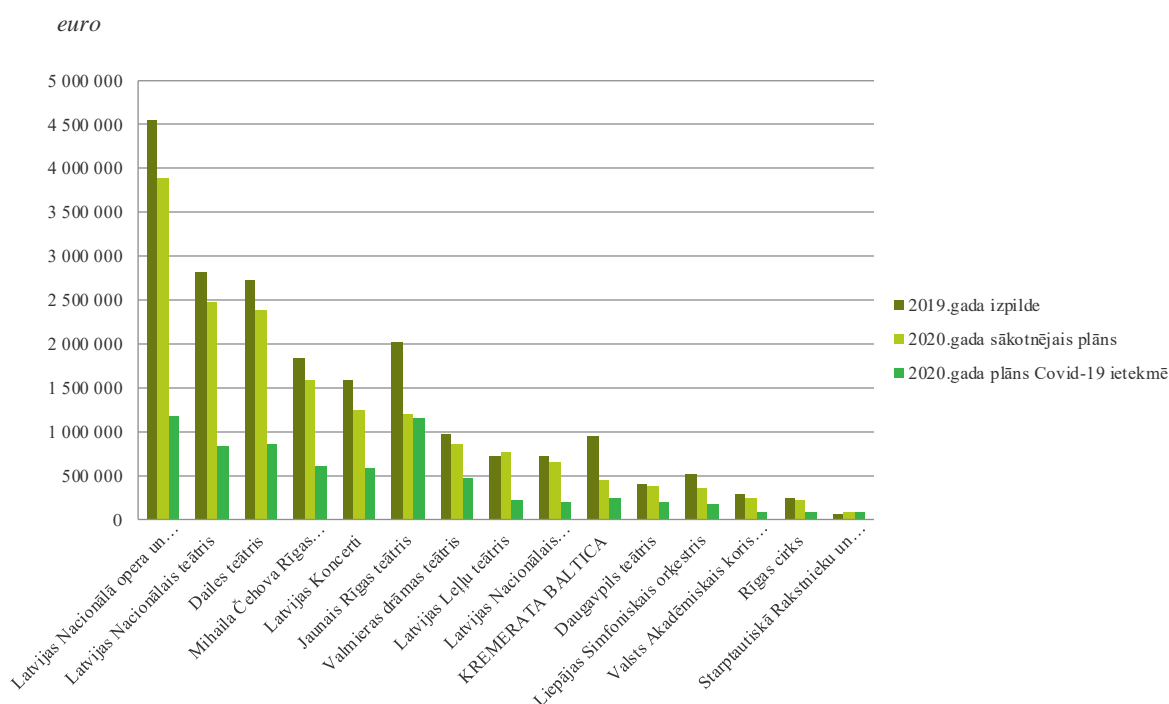
Pavasara ārkārtējās situācijas laikā, ņemot vērā atceltos pasākumus, Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību ieņēmumu struktūra strauji mainījās un finanšu situācija pasliktinājās. 14.05.2020. kapitālsabiedrības norādīja, ka 2020.gada ieņēmumu struktūru veidos vidēji vairs tikai 18% pašu ieņēmumi un 82% valsts budžeta dotācija, tādējādi ieņēmumu kritums ir būtisks, bet tikpat strauji kapitālsabiedrības savus izdevumus samazināt nevar²⁸.

Kultūras ministrija Ministru kabineta 05.06.2020. rīkojuma projekta anotācijā²⁹ skaidro, ka atcelto pasākumu skaits atbilstoši 26.05.2020. datiem pārsniedz 2600, no tiem 60% ir ar pārdotām biļetēm. Ministrija paredzēja, ka līdz 2020.gada beigām kapitālsabiedrību gada pašu ieņēmumu kritums

varētu būt 75% salīdzinājumā ar 2019.gada rādītājiem. Taču jānorāda, ka kapitālsabiedrībām 2020.gads jau sākotnēji tika plānots ar pašu ieņēmumu samazinājumu par 18% salīdzinājumā ar 2019.gada izpildi.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības Covid-19 ietekmē plānoja pašu ieņēmumu samazinājumu kopā par 9,8 milj. *euro* jeb par 58% no 2020.gada sākotnēji plānotā (samazinot no 16,8 milj. *euro* līdz 7 milj. *euro*). Kapitālsabiedrību 2019.gada pašu ieņēmumu izpilde, 2020.gadā sākotnēji plānotais pašu ieņēmumu apmērs un koriģētais pašu ieņēmumu apmēra plāns Covid-19 ietekmē ir apkopots 3.attēlā.

Pašu ieņēmumu samazinājumu Covid-19 ietekmē kapitālsabiedrības prognozēja robežās no 41% līdz 70% no 2020.gada sākotnēji plānotajiem pašu ieņēmumiem, izņemot SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja”, kurai ir ļoti mazi pašu ieņēmumi, un Covid-19 ietekmē tā praktiski neplānoja to samazinājumu.

3.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu izpilde 2019.gadā, 2020.gadā sākotnēji plānotie pašu ieņēmumi un 2020.gadā Covid-19 ietekmē koriģētais pašu ieņēmumu plāns³⁰

Tā kā Covid-19 krīzes dēļ Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām samazinājās pašu ieņēmumi, tām nācās pārskatīt un samazināt savus izdevumus. Atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajai informācijai³¹ kapitālsabiedrības pārskatīja izdevumus un, salīdzinot ar 2020.gada sākumā plānoto, ir samazinājušas tos par 6,6 milj. *euro* jeb par 13% (skatīt 2.tabulu). Kapitālsabiedrības sniegušas informāciju, ka tās samazināja darbinieku skaitu, ieguldījums jaunos uzvedumos, pārskatīja un samazināja administratīvās un saimnieciskās izmaksas un veica citus izdevumus samazinošus pasākumus³².

2.tabula

Izdevumu samazinājums Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās Covid-19 ietekmē

Kapitālsabiedrības	2020.gada sākotnēji plānotie izdevumi ³³	2020.gada Covid-19 ietekmē samazinātie izdevumi ³⁴	Izmaiņas izdevumos 2020.gadā Covid-19 ietekmē	
	euro	euro	euro	%
Jaunais Rīgas teātris	3 394 436	2 508 457	-885 979	-26%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	3 491 296	2 594 111	-897 185	-26%
KREMERATA BALTICA	1 097 647	867 477	-230 170	-21%
Latvijas Nacionālais teātris	5 042 635	4 040 238	-1 002 397	-20%
Rīgas cirks	599 600	495 904	-103 696	-17%
Daiļes teātris	5 079 025	4 220 484	-858 542	-17%
Latvijas Koncerti	4 203 695	3 705 690	-498 005	-12%
Latvijas Leļļu teātris	1 769 955	1 581 837	-188 118	-11%
Latvijas Nacionālā opera un balets	13 109 500	11 924 601	-1 184 899	-9%
Valmieras drāmas teātris	2 202 790	2 003 740	-199 050	-9%
Daugavpils teātris	1 747 796	1 598 620	-149 176	-9%
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	1 372 460	1 260 058	-112 402	-8%
Liepājas Simfoniskais orķestris	2 213 499	2 080 106	-133 393	-6%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	2 878 799	2 721 996	-156 803	-5%
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	767 762	767 762	0	0%
Kopā:	48 970 895	42 371 079	-6 599 815	-13%

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma Covid-19 krīzes seku mazināšanai sadalījums starp kapitālsabiedrībām

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā kopējā finansējuma Covid-19 krīzes seku mazināšanai 6 241 450 euro³⁵ apmērā sadalījums starp kapitālsabiedrībām ir norādīts 3.tabulā. Tie ir līdzekļi gan kapitālsabiedrību finanšu situācijas stabilizēšanai – atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai (5 979 350 euro), gan arī finansējums VSIA "Latvijas Nacionāla opera un balets" infrastruktūras problēmu risināšanai 262 100 euro apmērā.

3.tabula

 Covid-19 krīzes piešķirumi 2020.gadā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām³⁶

Kapitālsabiedrības	Atbildības izdevumiem		Infra- strukturai	Kopā
	<i>euro</i>	%	<i>euro</i>	<i>euro</i>
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	40,81%	262 100	2 702 539
Daiļes teātris	1 005 157	16,81%	-	1 005 157
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	15,75%	-	941 801
Jaunais Rīgas teātris	487 351	8,15%	-	487 351
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	4,89%	-	292 120
Latvijas Leļļu teātris	240 991	4,03%	-	240 991
Latvijas Koncerti	206 278	3,45%	-	206 278
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	2,89%	-	172 628
Valmieras drāmas teātris	100 340	1,68%	-	100 340
Rīgas cirks	26 231	0,44%	-	26 231
Daugavpils teātris	24 269	0,41%	-	24 269
KREMERATA BALTICA	23 352	0,39%	-	23 352
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	0,31%	-	18 393
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	-	-	-	-
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	-	-	-
Kopā:	5 979 350	100,00 %	262 100	6 241 450

No līdzekļiem Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību finanšu situācijas stabilizēšanai lielāko finansējuma apjomu saņēma VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" – 2,44 milj. *euro* jeb 40,8% no Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām šim mērķim piešķirtā finansējuma. Kā arī VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" Covid-19 krīzes seku mazināšanai saņēmusi finansējumu no valsts budžeta infrastruktūras problēmu risināšanai.

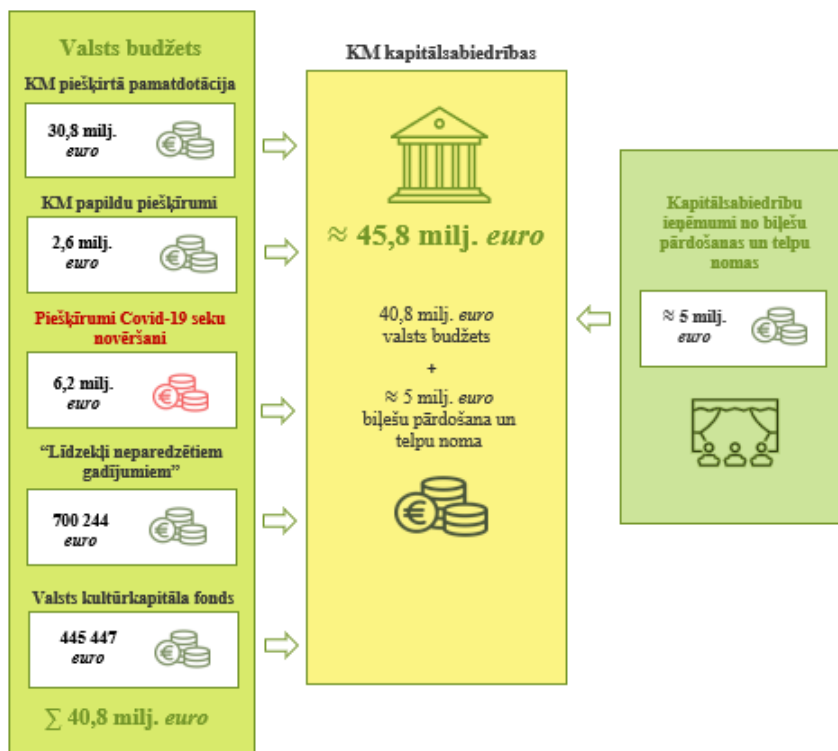
2020.gadā no valsts budžeta kopā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības ir saņēmušas 40,8 milj. *euro*, kas veido 89% no kapitālsabiedrību kopējiem gada ieņēmumiem (skatīt 4.attēlu).

2020.gadā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtās ikgadējās dotācijas no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Māksla un literatūra" apmērs bija 31 milj. *euro*. 2020.gada laikā no Kultūras ministrijas pārziņā esošajām valsts budžeta programmām kapitālsabiedrībām ir piešķirti vēl 2,6 milj. *euro*. Detalizētāku informāciju par papildu piešķirumiem skatīt revīzijas starpziņojuma 3.pielikumā.

Divas Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības 2020.gadā ar to pašu MK rīkojumu, ar kuru tika piešķirti līdzekļi vairākām Kultūras ministrijas institūcijām Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai, ir saņēmušas arī finansējumu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 700 244 *euro* apmērā ēku infrastruktūras sakārtošanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem – VSIA "Daiļes teātris" 679 500 *euro* un VSIA "Latvijas Leļļu teātris" 20 744 *euro* (skatīt 4.tabulu).

2020.gadā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības valsts budžeta finansējumu 445 447 *euro* apmērā saņēma arī Valsts kultūrkapitāla fonda organizētajos kultūras projektu konkursos, kuros tās konkurē ar profesionālās teātra un mūzikas mākslas nevalstiskā sektora pārstāvjiem. Jāatzīmē, ka 2020.gadā 33% no kapitālsabiedrību saņemtā finansējuma Valsts kultūrkapitāla fonda projektos arī veido finansējums no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem". Kapitālsabiedrības saņēmušas finansējumu divu mērķprogrammu ietvaros, kuru finansējums Valsts kultūrkapitāla fondam tika piešķirts no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"³⁷, lai mazinātu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz kultūras nozari, –

mērķprogramma “Kultūras piedāvājums digitālajā vidē” un mērķprogramma “Nākotnes kultūras piedāvājuma veidošana visās kultūras nozarēs”.

4.attēls. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību ieņēmumi un ieņēmumu avoti 2020.gadā

Informācija par kopējo finansējumu, ko katra Kultūras ministrijas kapitālsabiedrība 2020.gadā ir saņēmusi no valsts budžeta ir apkopota 4.tabulā.

4.tabula

 KM kapitālsabiedrībām piešķirtais valsts budžeta finansējums 2020.gadā³⁸

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirumi		Kultūras ministrijas budžeta programmas		Līdzekļi neparedzē- tiem gadījumiem	Valsts kultūrkapitāla fonds	Kopā
	Atlīdzības izdevumiem	Infra- strukturai	Ikgadējā dotācija	Papildu piešķirumi			
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>			
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	262 100	9 602 503	132 501	-	63 474	12 501 017
Dailes teātris	1 005 157	-	2 601 494	149 415	679 500	12 000	4 447 566
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	-	2 594 128	255 541	-	6000	3 797 470
Jaunais Rīgas teātris	487 351	-	1 288 317	373 323	-	18 847	2 167 838
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	-	1 840 134	30 000	-	6600	2 168 854
Latvijas Leļļu teātris	240 991	-	1 187 946	50 000	20 744	17 735	1 517 416
Latvijas Koncerti	206 278	-	2 521 440	495 901	-	69 815	3 293 434
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	-	2 289 492	176 827	-	50 100	2 689 047
Valmieras drāmas teātris	100 340	-	1 536 067	132 860	-	68 550	1 837 817
Rīgas cirks	26 231	-	349 466	47 150	-	-	422 847
Daugavpils teātris	24 269	-	1 324 049	133 476	-	14 072	1 495 866
KREMERATA BALTICA	23 352	-	484 954	8590	-	3700	520 596
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	-	1 885 414	19 900	-	45 554	1 969 261
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	-	-	1 182 756	35 593	-	8000	1 226 349
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	-	139 822	533 575	-	61 000	734 397
Kopā:	5 979 350	262 100	30 827 982	2 574 652	700 244	445 447	40 789 775

2021.gadā plānotais valsts budžeta finansējums Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām veido vismaz 37,2 milj. *euro*³⁹, kas ir faktiski tādā pašā apjomā kā 2020.gadā piešķirtā valsts budžeta pamatdotācija un finansējums no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem Covid-19 seku novēršanai.

1. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamā finansējuma pieprasījuma pamatojums

Lai saņemtu valsts budžeta finansējumu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību finanšu situācijas stabilizēšanai Covid-19 krīzes laikā, Kultūras ministrija, apkopojot no kapitālsabiedrībām informāciju par faktisko un plānoto naudas plūsmu, mainīgās situācijas apstākļos veica vairākkārtīgus aprēķinus par nepieciešamā finansējuma apmēru.

Sākotnēji pieprasītā finansējuma 6,5 milj. *euro* apmērā aprēķina pamats tika veidots tā, lai kompensētu kapitālsabiedrību prognozētos negūtos pašu ieņēmumus no 2020.gada aprīļa līdz 2020.gada beigām, t.i., deviņu mēnešu laika periodā. Aprēķinā tika iekļauta arī jau saņemto ieņēmumu atmaksa – ieņēmumu atmaksa par atcelto pasākumu pārdotajām biļetēm, un arī zaudējumi, kas radušies saistībā ar atceltajiem pasākumiem. Iepazīstoties ar detalizētiem aprēķiniem, nav saprotami principi un apsvērumi, kādi ir ņemti vērā, nosakot kompensācijas apmēru par atceltajiem pasākumiem katrai kapitālsabiedrībai.

Pēc vadības grupas Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai lēmuma Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām atbalstu sniegt tikai darbinieku atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai līdz 2020.gada septembrim, t.i., sešiem mēnešiem, Kultūras ministrija galīgo, precizēto aprēķinu pielāgoja kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai. Lai arī saskaņā ar Kultūras ministrijas pausto, aprēķins ir salāgots tā, lai sniegtais atbalsts kapitālsabiedrībām daudz maz saglabātos iepriekš veiktā aprēķina apmērā, tomēr revidentiem sniegtā informācija to nepamato. Aprēķinā ir ietverta neizsekojama komponente – valsts budžeta dotācijas daļa, kuru katra kapitālsabiedrība var atvēlēt atlīdzības izdevumu segšanai – kuras veidošanas principi nav noteikti.

Rezultātā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām finanšu situācijas stabilizēšanai tika piešķirts atbalsts gandrīz 6 milj. *euro* apmērā sešu mēnešu laika periodam darbinieku atlīdzības daļas segšanai. Valsts kontrole neapšaubā, ka Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bija nepieciešams papildu finansiāls atbalsts finanšu situācijas stabilizēšanai. Tomēr, ņemot vērā valsts ikgada vispārējās budžeta dotācijas lielo īpatsvaru Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību ieņēmumos, plānotā kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu apmēra (15 milj. *euro*) un Covid-19 piešķiruma apmēra

(6 milj. *euro*) attiecību attiecīgajā periodā, noteiktais papildus piešķirtā finansējuma izlietojuma mērķis – atlīdzības izdevumiem – ir uzskatāms par formālu.

Pirms Kultūras ministrija iesniedza priekšlikumu Ministru kabinetam atbalstīt finansējuma piešķiršanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām finanšu situācijas stabilizēšanai, tā trīs reizes gatavoja aprēķinus – sākotnējam aprēķinam veica divus precizējumus, kā arī mainīja piešķirtā finansējuma izlietojuma mērķi.

Valsts kontrole izprot, ka ārkārtējās situācijas laikā Kultūras ministrija veica aprēķinus steidzamības kārtībā, kas lielā darba apjoma un līdz tam neierastās darba organizācijas apstākļos attiecīgi varēja ietekmēt šo aprēķinu kvalitāti.

Arī Kultūras ministrija norāda⁴⁰:

Kultūras ministrijai aprēķiniem un lēmuma pieņemšanai tika dotas vien dažas dienas un finansējuma atbalsts bija jārod situācijai, kāda iepriekš netika pieredzēta. Jāatzīst, ka padziļinātai kapitālsabiedrību aprēķinu, izdevumu rakstiskai pārskatīšanai vai samazināšanai nebija pietiekami laika resursi.

Pirmais aprēķins

Kultūras ministrija⁴¹ 15.05.2020. nosūtīja izskatīšanai vadības grupai Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai⁴² priekšlikumu kultūras nozares atbalsta pasākumiem – *Nacionālās kultūras nepārtrauktības plānu Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai*, kas līdzās dažādiem atbalstiem kultūras nozarei paredzēja finansējuma piešķiršanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām 6 484 383 *euro* apmērā⁴³.

Lai veiktu aprēķinus, kāds finansējums katrai kapitālsabiedrībai papildus ir nepieciešams, KM no kapitālsabiedrībām apkopoja informāciju par kapitālsabiedrību naudas plūsmu:

- 2019.gada ieņēmumu un izdevumu izpilde;
- 2020.gada ieņēmumu un izdevumu izpilde janvārī, februārī, martā;
- 2020.gada ieņēmumu un izdevumu plāns periodam no aprīļa līdz decembrim;
- Covid-19 ietekmē koriģētais 2020.gada ieņēmumu un izdevumu plāns periodam no aprīļa līdz decembrim.

Finansējums kapitālsabiedrībām tika noteikts, veicot šādus aprēķinus:

+	KM kapitālsabiedrību faktiskie izdevumi 1.ceturksnī
-	KM kapitālsabiedrību Covid-19 ietekmē koriģētie plānotie izdevumi 2., 3. un 4.ceturksnī
-	KM kapitālsabiedrību faktiskie ieņēmumi 1.ceturksnī
+	KM kapitālsabiedrību Covid-19 ietekmē koriģētie plānotie ieņēmumi 2., 3. un 4.ceturksnī
+	KM kapitālsabiedrību ieņēmumi/izdevumi par atceltajiem pasākumiem
<hr/>	
Σ 6 484 383 euro	

Plānotos izdevumus kapitālsabiedrības samazināja par 6,6 milj. *euro*, t.i. vidēji par 13%. Izdevumu pozīcijas, kurās novērojams būtiskākais samazinājums bija štata darbinieku atalgojums, piemaksas, autoratlīdzības maksājumi, izrāžu un koncertu kārtējie izdevumi.

Pašu ieņēmumu samazinājumu kapitālsabiedrības prognozēja krietni straujāku, nekā tika samazināti izdevumi – 9,8 milj. *euro* jeb vidēji par 58% no 2020.gadā sākotnēji plānotā.

Ņemot vērā pašu ieņēmumu samazinājumu un plānoto izdevumu samazinājumu, kapitālsabiedrībām iztrūkstošais finansējums veido 3,2 milj. *euro* (no izmaiņām ieņēmumos atņemtas izmaiņas izdevumos), tam pieskaitīti vēl “KM kapitālsabiedrību ieņēmumi/izdevumi par atceltajiem pasākumiem”, kas ietver šādas pozīcijas:

- saņemtie ieņēmumi par atceltajām un pārceļtajām izrādēm/koncertiem;
- saņemtie ieņēmumi par telpu nomu atceltiem vai pārceļtiem pasākumiem;
- atmaksājami ieņēmumi (ieņēmumi, kuri ir jau atmaksāti vai kurus plānots atmaksāt par atceltajiem pasākumiem);
- norakstāmie izdevumi saistībā ar atceltajiem vai pārceļtajiem pasākumiem (piemēram, aviobiļetes, autoratlīdzības u.c. izdevumi, kas tieši saistīti ar atcelto vai pārceļto pasākumu).

Tātad no valsts budžeta Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām tika plānots kompensēt ne tikai kapitālsabiedrību negūto ieņēmumu daļu, kam pretī nav izdevumu samazinājums (3,2 milj. *euro*), bet arī jau saņemtos ieņēmumus par atceltajiem pasākumiem un norakstāmos izdevumus, kas saistīti ar atceltajiem pasākumiem (kopsummā 3,4 milj. *euro* apmērā). Katrai kapitālsabiedrībai aprēķinā iekļautā summa ir norādīta revīzijas starpziņojuma 4.pielikumā.

Izmantotie principi un pieņēmumi, kā katrai kapitālsabiedrībai tika noteikti ieņēmumi un izdevumi par atceltajiem pasākumiem, nav skaidri, jo pieeja ir bijusi dažāda.

Kā norāda Kultūras ministrija⁴⁴:

Katra kapitālsabiedrība ir atšķirīga, piemēram, ir tādas, kurās ir abonementi, programmu pārdošana, lielas izrāžu sagatavošanas izmaksas, kas norakstāmas zaudējumos u.c., kas tad veido šo atšķirīgo pieeju.”

Kapitālsabiedrības Kultūras ministrijai ir norādījušas saņemtos ieņēmumus par atceltajiem pasākumiem un atmaksājamās ieņēmumus par atceltajiem pasākumiem (kuri ir atmaksāti vai kurus plāno atmaksāt). Atsevišķām kapitālsabiedrībām pie aprēķina ir ieskaitītas abas norādītās summas. Piemēram, VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris” saņemtos ieņēmumus par atceltajiem pasākumiem norāda 1032 *euro* un šādu pašu summu norāda kā atmaksājamās ieņēmumus, abas summas tiek ieskaitītas papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinā. Savukārt VSIA “Latvijas Nacionālais teātris” un VSIA “Rīgas cirks” saņemtie ieņēmumi par atceltajiem pasākumiem ir norādīti mazāki nekā atmaksājami ieņēmumi par atceltajiem pasākumiem.

Kultūras ministrija skaidro⁴⁵:

“Datus sniedza kapitālsabiedrības. Lai precizētu informāciju, kuras no pozīcijām ir vai nav skaitāmas kopā, ko kapitālsabiedrības bija uzrādījušas, tika veikta telefoniska saziņa. Jāņem vērā fakts, ka nevar salīdzināt operu ar teātri vai koncertorganizāciju vai teātri ar koncertorganizāciju, katrai kapitālsabiedrībai ir sava darbības specifika. Kā arī jāņem vērā fakts, ka situācija šo kapitālsabiedrību darbībā mainījās un mainās nepārtraukti, vairākas reizes tika mainīti nosacījumi, kas ietekmē šo kapitālsabiedrību darbību.”

Iepazīstoties ar vadības grupas Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai 18.05.2020. sēdes protokolu⁴⁶, konstatēts, ka Kultūras ministrijas pieprasījums kapitālsabiedrību finansējumam nav bijis iesniegts sadalījumā pa kapitālsabiedrībām, kā arī nav sniegta informācija par nepieciešamā finansējuma aprēķiniem, tajā skaitā par kapitālsabiedrību izdevumu pozīcijām, kas ir pārskatītas un samazinātas.

Otrais aprēķins – pirmā aprēķina precizējums

Pāris dienas pēc pirmā aprēķina iesniegšanas vadības grupai Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai Kultūras ministrija aprēķinos veica precizējumus un 19.05.2020. nosūtīja tos vadības grupai. Kapitālsabiedrībām aprēķinātā atbalsta apmērs bija precizēts – 6 172 534 euro apmērā, kas ir par 311 849 euro jeb 5% mazāks nekā sākotnēji iesniegtais.

Precizētais aprēķins bija veidots uz iepriekšējā aprēķina bāzes, atņemot kapitālsabiedrību ieņēmumu atlikumus, kas bija uzrādīti 2020.gada sākumā, t.i.:

+	KM kapitālsabiedrību faktiskie izdevumi 1.ceturksnī
-	KM kapitālsabiedrību Covid-19 ietekmē koriģētie plānotie izdevumi 2., 3. un 4.ceturksnī
-	KM kapitālsabiedrību faktiskie ieņēmumi 1.ceturksnī
+	KM kapitālsabiedrību Covid-19 ietekmē koriģētie plānotie ieņēmumi 2., 3. un 4.ceturksnī
-	KM kapitālsabiedrību ieņēmumi/izdevumi par atceltajiem pasākumiem
-	KM kapitālsabiedrību ieņēmumu atlikumi uz gada sākumu
<hr/>	
	Σ 6 172 534 euro

Kā norāda Kultūras ministrija⁴⁷, ieņēmumu atlikumi gada sākumā bija tikai piecām kapitālsabiedrībām⁴⁸, kurām attiecīgi par ieņēmumu atlikuma summu samazināja sākotnēji aprēķināto papildus nepieciešamā finansējuma summu.

Kultūras ministrija skaidro⁴⁹:

Tām kapitālsabiedrībām, kuras jau sākotnējo 2020.gada naudas plūsmas plānu bija plānojušas ar lielākiem izdevumiem nekā ieņēmumi, tika veikta pārbaude pēc deleģēšanas līguma 2.pielikuma vai tiek uzrādīts, ka gada beigās ir bijis naudas atlikums, un ar dažām veikta telefoniska saziņa.

Dienu pirms Kultūras ministrija iesniedza precizētos nepieciešamā finansējuma aprēķinus - 18.05.2020 Vadības grupā Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai tika skatīts Kultūras ministrijas sagatavotais sākotnējais priekšlikums, un vadības grupā nolemts:

- atbalstu sniegt atlīdzības daļas kompensēšanai;
- atbalstu sniegt līdz 30.09.2020.;
- Kultūras ministrijai turpināt sarunas ar Finanšu ministriju par kultūras iestāžu plānoto izdevumu pārskatīšanu kontekstā ar priekšlikumiem atlīdzības kompensēšanai.

Trešais aprēķins – jauns mērķis, iepriekšējais apmērs

Tā kā atkārtoti iesniegtais aprēķins nebija veikts atbilstoši vadības grupā Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai nolemtajam, kurā paredzēts atbalstu sniegt tikai atlīdzības izdevumiem un uz laiku līdz 30.09.2020., Kultūras ministrijai bija jāveic vēl trešais aprēķins. Atbilstoši Kultūras ministrijas sniegtajai informācijai⁵⁰ pēc otrā aprēķina iesniegšanas Finanšu ministrija bija arī norādījusi, ka kompensācijas apmērs nevarētu pārsniegt 6 milj. euro.

Trešo aprēķinu Kultūras ministrija veica, ņemot vērā katras kapitālsabiedrības štata darbinieku atalgojuma fondu mēnesī un valsts budžeta dotācijas daļu, kuru katra kapitālsabiedrība var atvēlēt atlīdzības izdevumu segšanai. Trešā aprēķina rezultāts bija 5 980 320 euro, un tas veidojas šādi:

–	KM kapitālsabiedrību mēnešalgas fonds 75% apmērā
×	KM kapitālsabiedrību norādītā summa, ko tās var segt no valsts budžeta dotācijas
	6 mēneši (aprīlis - septembris)
<hr/>	
	Σ 5 980 320 euro

Kā noteikta katras kapitālsabiedrības valsts budžeta dotācijas daļa, ko kapitālsabiedrība varētu atvēlēt atlīdzības izdevumu segšanai, nav skaidrs. Kultūras ministrija norāda, ka aprēķins tika veikts tā, lai katrai kapitālsabiedrībai sniegtu nepieciešamo finansējuma apmēru, kas veidojās no iepriekšējā aprēķina⁵¹.

Tomēr salīdzinot pēdējā aprēķina rezultātu un sākotnējā aprēķina rezultātu katrai kapitālsabiedrībai, konstatēts, ka izmaiņas nav vienmērīgas. Ja kopēja finansējuma apjoms tika samazināts par 7,7%, tad atsevišķi kapitālsabiedrībām izmaiņas ir atšķirīgas – divām pat palielinājies, bet pārējām samazinājums no 0,23% līdz 94,6%. Piemēram, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” finansējums samazināts par 7260 euro jeb 0,3%, savukārt VSIA “KREMERATA BALTICA” aprēķins ir samazināts par 120 498 euro jeb 94,6%. Katra aprēķina papildus nepieciešamā finansējuma summa katrai Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībai ir norādīta 5.tabulā.

5.tabula

Kultūras ministrijas aprēķinātais kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamais finansējums
15.05.2020., 19.05.2020., 21.05.2020.

Kapitālsabiedrības	Pirmais aprēķins 15.05.2020.		Otrais aprēķins 19.05.2020.	Trešais aprēķins 21.05.2020.		Starpība starp trešo un pirmo aprēķinu	
	euro	%	euro	euro	%	euro	%
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 447 699	37,75%	2 440 499	2 440 439	40,81%	-7260	-0,30%
Daiļteātris	1 086 021	16,75%	1 086 021	1 005 157	16,81%	-80 863	-7,45%
Latvijas Nacionālais teātris	960 696	14,82%	960 696	941 801	15,75%	-18 895	-1,97%
Jaunais Rīgas teātris	565 440	8,72%	563 635	487 351	8,15%	-78 090	-13,81%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	348 537	5,38%	295 714	292 120	4,88%	-56 417	-16,19%
Latvijas Leļļu teātris	240 433	3,71%	240 433	240 991	4,03%	558	0,23%
Latvijas Koncerti	260 150	4,01%	206 374	206 278	3,45%	-53 872	-20,71%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	173 222	2,67%	173 222	172 628	2,89%	-594	-0,34%
Valmieras drāmas teātris	82 797	1,28%	82 797	82 340	1,38%	-457	-0,55%
Rīgas cirks	60 841	0,94%	25 792	26 231	0,44%	-34 610	-56,89%
Daugavpils teātris	24 773	0,38%	24 773	24 269	0,41%	-504	-2,03%
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	71 697	1,11%	30 332	18 539	0,31%	-53 158	-74,14%
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 231	0,28%	18 231	18 393	0,31%	162	0,89%
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	16 497	0,25%	16 497	16 931	0,28%	434	2,63%
KREMERATA BALTICA	127 350	1,96%	7519	6852	0,11%	-120 498	-94,62%
Kopā:	6 484 383	100,00%	6 172 534	5 980 320	100,00%	-504 063	-7,77%

Tādējādi nav pamatojuma Kultūras ministrijas skaidrojumam, ka pēdējais aprēķins veidots tā, lai katrai kapitālsabiedrībai sniegtu tādu atbalstu, kāds veidojies iepriekšējā aprēķinā, ņemot vērā atbalsta kopsummas samazinājumu par pusmiljonu *euro* jeb 7,7%.

Papildus jānorāda, ka sākotnēji aprēķinātais kapitālsabiedrībām nepieciešamais finansējuma apmērs 6,5 milj. *euro* apmērā tika aprēķināts deviņu mēnešu laika periodam (no 2020.gada aprīļa līdz septembrim), t.i., par trim mēnešiem īsākam periodam, savukārt kapitālsabiedrībām kopā piešķirtais finansējuma apmēra samazinājums nav proporcionāls laika perioda samazinājumam (skatīt 6.tabulu).

6.tabula

Kultūras ministrijas pirmā un trešā aprēķina salīdzinājums

Aprēķins	Laika periods	Aprēķina rezultāts, <i>euro</i>	Aprēķina rezultāts vidēji mēnesī, <i>euro</i>
Pirmais aprēķins	9 mēnešiem	6 484 383	720 487
Trešais aprēķins	6 mēnešiem	5 980 320	996 720

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai papildus piešķirto finansējumu, attiecinot pret kapitālsabiedrību, kuras šo finansējumu saņēma, amata slodžu skaitu, iegūstams rezultāts, ka vidēji vienai slodzei sešu mēnešu periodam tika piešķirti 3326 *euro*, kas mēnesī vienai slodzei veido 554 *euro* (skatīt revīzijas starpziņojuma 5.pielikumu).

Piešķirot finansējumu kapitālsabiedrībām sešu mēnešu atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai, nepastāv risks, ka finansējums varētu tikt izlietots neatbilstoši mērķim. Covid-19 piešķirto līdzekļu apjoms bija 6 milj. *euro*, kapitālsabiedrību sākotnēji plānotie izdevumi atlīdzības izdevumiem sešiem mēnešiem bija 18,2 milj. *euro*, bet korigētie izdevumi – 15 milj. *euro*, tas jebkurā gadījumā ir vairāk nekā papildus piešķirtie līdzekļi. Jāpiebilst, ka atlīdzības izdevumi Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās ir viena no lielākajām izdevumu pozīcijām (2019.gadā 70% no kopējiem izdevumiem, 2020.gada sākotnējā plānā atlīdzības izdevumi veidoja 74% no kopējiem izdevumiem).

Par finansējuma sadalījumu starp Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām 18.06.2020. lēma Kultūras ministrijas valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra” finanšu līdzekļu sadales komisija⁵². Nosakot atlīdzības izdevumus kā piešķirto līdzekļu izlietojuma mērķi, ne Ministru kabinets rīkojumā, ne vadības grupa Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai lēmumā nebija iekļāvuši jebkādas norādes par finansējuma sadalījuma principiem starp kapitālsabiedrībām, par konkrētajā periodā kapitālsabiedrību sagaidāmajiem rezultātiem vai veicamajiem uzdevumiem, ne arī par kādiem ierobežojumiem attiecībā uz atlīdzības saņēmēju ienākumiem.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma veids

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķirtā finansējuma veids atšķiras no citām valsts kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma. Ministru kabinets 02.06.2020. lēma, ka investīcijas valsts kapitālsabiedrībās tiek veiktas ar ieguldījumu pamatkapitālā⁵³, savukārt Kultūras ministrijai Ministru kabinets 05.06.2020.

atbalstīja papildu finansējuma piešķiršanu valsts kapitālsabiedrībām atlīdzības izdevumu segšanai⁵⁴.

Kultūras ministrija šo situāciju skaidro⁵⁵ ar to, ka 02.06.2020., kad Ministru kabinets lēma, ka investīcijas valsts kapitālsabiedrībās tiek veiktas ieguldījumu veidā to pamatkapitālā, Kultūras ministrijas sagatavotais rīkojuma projekts par finansējuma piešķiršanu kapitālsabiedrībām no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” bija jau iesniegts Valsts kanceleijā Ministru kabineta 04.06.2020. darba kārtībai.

Ņemot vērā valsts budžeta finansējuma īpatsvaru Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību ieņēmumos (2020.gadā sākotnēji plānotās valsts budžeta dotācijas īpatsvars kapitālsabiedrību ieņēmumos bija 66%), kā arī to, ka Kultūras ministrija valsts budžeta ikgadējo dotāciju kapitālsabiedrībām piešķir bez noteikta izlietojuma mērķa, mērķis (atlīdzības izdevumu kompensēšana), kādam ir piešķirts Covid-19 krīzes finansējums finanšu situācijas stabilizēšanai no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, ir vērtējams kā formāls. Valsts kontrole nevērtēja katras kapitālsabiedrības darbinieku atlīdzības aprēķināšanas principus un kārtību.

Divu kapitālsabiedrību atteikšanās no papildus piešķirtā finansējuma

Pēc tam, kad Ministru kabinets bija atbalstījis papildu finansējuma piešķiršanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, lai stabilizētu tajās finanšu situāciju, divas no kapitālsabiedrībām – VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” un SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” – atteicās no Kultūras ministrijas piedāvātā finansējuma:

- VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” aprēķinātā summa bija 16 931 *euro*. Kapitālsabiedrība norādīja, ka atkārtoti izskatot finanšu prognozes, konstatēts, ka, samazinoties pašu ieņēmumiem no koncertdarbības, tas neietekmēs izdevumus darbinieku atlīdzības segšanai⁵⁶;
- SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” aprēķinātā summa bija 18 539 *euro*. Kapitālsabiedrība norādīja, ka papildu finansējums darbinieku atlīdzības segšanai nav nepieciešams, krīzes izraisītā situācija kapitālsabiedrības darbinieku algas nav ietekmējusi⁵⁷.

Finansējums, no kura atteicās minētās kapitālsabiedrības, tika novirzīts divām citām kapitālsabiedrībām, kuras 2020.gada septembrī bija vērsušās Kultūras ministrijā ar lūgumu par papildu finansējumu:

- VSIA “Valmieras drāmas teātris” lūdza piešķirt papildus finansējumu 18 000 *euro* apmērā, jo teātra biļešu ieņēmumu plānā ir liels kritums⁵⁸;
- VSIA “KREMERATA BALTICA” lūdza piešķirt papildu finansējumu 16 500 *euro* apmērā atlīdzības izdevumiem, jo plānotie pašu ieņēmumi neizpildās⁵⁹.

Veicot papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinu 2020.gada maijā, VSIA “KREMERATA BALTICA” aprēķinātā summa tika samazināta no 127 350 *euro* līdz 6852 *euro* jeb par 95%, bet 2020.gada septembrī kapitālsabiedrība vērsās Kultūras ministrijā ar lūgumu piešķirt papildu finansējumu. Šāda rīcība nerada pārlicību, ka veiktie aprēķini ir bijuši pārdomāti un pamatoti.

2. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma sadalījums starp kapitālsabiedrībām un tā izlietojums

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām Covid-19 radīto seku mazināšanai tika piešķirti 5 980 320 *euro* atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai. No piešķirtās summas kapitālsabiedrības ir izlietojušas 5 979 350 *euro*, finansējums ir izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim – kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu daļai sešu mēnešu periodā. Atlikums 970 *euro* apmērā ir atgriezts valsts budžetā.

Valsts kontrole izprot, ka ārkārtējās situācijas laikā informācija lēmumu pieņemšanai tika apkopota un vērtēta steidzamības kārtībā, kas lielā darba apjoma un līdz tam neierastās darba organizācijas apstākļos attiecīgi varēja ietekmēt šo izvērtējumu kvalitāti. Tomēr šajā situācijā tiek sagaidīts, ka valsts sniegtais atbalsts tiek noteikts pēc skaidriem un iespējami vienlīdzīgiem principiem atbilstoši noteikto ierobežojumu ietekmei uz institūciju darbību, vienlaikus motivējot institūcijas darboties ekonomiskāk, t.i. samazināt izdevumus, un efektīvāk – meklēt jaunus risinājumu savā darbībā un arī ieņēmumu radīšanai tuvākā vai tālākā nākotnē. Revīzijā secināts, ka papildu piešķiruma sadalījuma starp Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām pamatojums ne visos gadījumos ir skaidrs un izsekojams. Valsts kontrole salīdzināja katrai kapitālsabiedrībai papildus piešķirtā finansējuma apmēru ar dažādiem kapitālsabiedrību finanses raksturojošiem rādītājiem, kurus Kultūras ministrija ir izmantojusi papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinos, un nekonstatēja kopsakarības.

Valsts kontroles ieskatā, Kultūras ministrija kā 100% kapitāla daļu turētāja, ārkārtējās situācijas laikā, kad tās kapitālsabiedrību darbība ir bijusi ierobežota un ir bijis nepieciešams sniegt arī finansiālu atbalstu, nav veikusi pietiekamas darbības, lai tās kapitālsabiedrībām sniegtu iespējami vienlīdzīgu finansiālu atbalstu. Piemēram, kapitālsabiedrību ierobežotas darbības apstākļos to izdevumu pārskatīšana un samazināšana veikta bez norādes par galvenajiem pamatprincipiem. Līdz ar to kapitālsabiedrībām ir bijusi iespēja atsevišķas izdevumu pozīcijas pat palielināt, salīdzinot ar 2020.gada izdevumu sākotnējo plānu un ar 2019.gada izdevumiem. Ierobežotas darbības apstākļos daļa Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību nav pārtraukušas ielūgumu izsniegšanu reprezentācijas nolūkos, tā negūstot ieņēmumus no biļešu pārdošanas.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus piešķirtā Covid-19 finansējuma un atlīdzības izdevumu salīdzinājums

Lai Covid-19 krīzes situācijā stabilizētu finanšu situāciju Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās, tām no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” tika piešķirts papildu finansējums 5 980 320 *euro* apmērā atlīdzības izdevumu daļas kompensēšanai laikā no 01.04.2020. līdz 30.09.2020. Piešķirot finansējumu Kultūras ministrijai, ne Ministru kabinets, ne vadības grupa Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai nebija sniegusi nekādas norādes par tā sadalījumu starp Kultūras ministrijas 15 kapitālsabiedrībām.

No kapitālsabiedrību Kultūras ministrijai iesniegtajām atskaitēm par piešķirtā finansējuma izlietojumu⁶⁰ un informācijas no kapitālsabiedrību kontiem Valsts kasē⁶¹ var secināt, ka kapitālsabiedrības papildus piešķirtos līdzekļus 5 979 350 *euro* apmērā ir izlietojušas atbilstoši Ministru kabineta rīkojumā⁶² noteiktajam mērķim – atlīdzības daļai periodā no 2020.gada aprīļa līdz septembrim. Neizlietoto summu – 970 *euro* – Kultūras ministrija ieskaitīja valsts budžetā kā slēgto valsts budžeta asignējumu.

Informācija par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirto finansējumu Covid-19 krīzes seku mazināšanai atlīdzības izdevumiem sešu mēnešu periodam (no 2020.gada aprīļa līdz septembrim) un kapitālsabiedrību faktiskiem atlīdzības izdevumiem attiecīgajā laika periodā ir apkopota 7.tabulā.

7.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtais finansējums un kapitālsabiedrību faktiskie atlīdzības izdevumi no 2020.gada aprīļa līdz septembrim

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirums no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem	Faktiskie atlīdzības izdevumi laikā no 2020.gada aprīļa līdz septembrim	Covid-19 krīzes piešķiruma īpatsvars no faktiskajiem atlīdzības izdevumiem
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	%
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	4 178 499	58%
Dailes teātris	1 005 157	1 547 420	65%
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	1 467 607	64%
Jaunais Rīgas teātris	487 351	860 910	57%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	944 176	31%
Latvijas Leļļu teātris	240 991	594 337	41%
Latvijas Koncerti	206 278	1 098 468	19%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	1 031 534	17%
Valmieras drāmas teātris	100 340	802 143	13%
Rīgas cirks	26 231	102 796	26%
Daugavpils teātris	24 269	602 070	4%
KREMERATA BALTICA	23 352	342 265	7%
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	821 133	2%
Kopā:	5 979 350	15 109 973	42%

Divas kapitālsabiedrības – VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” un SIA “Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja” – finansējumu nesaņēma, jo atteicās no tā. Pārējām

13 kapitālsabiedrībām papildus piešķirtā finansējuma apmērs ir amplitūdā no 18 393 *euro* (VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris”) līdz 2,4 milj. *euro*, ko ir saņēmusi VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”, un kas veido 41% no kopējā kapitālsabiedrību atlīdzībai atvēlētā Covid-19 piešķiruma. Jāatgādina, ka VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”, VSIA “Rīgas cirks” un koncertorganizācijām valsts budžeta ikgadējā dotācijas aprēķinā tiek iekļauta finansējuma daļa atlīdzības izdevumu segšanai, jo to paredz Kultūras ministrijas valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība šīm kapitālsabiedrībām. Covid-19 ietekmē noteikto ierobežojumu dēļ valsts budžeta dotācija Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanai netika samazināta.

Kapitālsabiedrībām Covid-19 krīzē piešķirtā finansējuma (atlīdzības izdevumiem) īpatsvars no kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumu kopsomas attiecīgajā sešu mēnešu periodā ir robežās no 2% (VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris”) līdz 65% VSIA “Dailes teātris” (skatīt 7.tabulu).

Izvērtējot papildus piešķirto Covid-19 finansējumu pret citu rādītāju, kas saistīts ar kapitālsabiedrību atlīdzības izdevumiem – amata slodžu skaitu katrā kapitālsabiedrībā, arī konstatēts, ka finansējuma sadalē ir lielas atšķirības – tas ir robežās no 198 *euro* uz vienu slodzi VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris” līdz 6864 *euro* uz vienu slodzi visā periodā kopā VSIA “Jaunais Rīgas teātris” (skatīt revīzijas starpziņojuma 5.pielikumu).

Kultūras ministrija, ar līgumiem piešķirot finansējumu katrai kapitālsabiedrībai atlīdzībai, nesniedza nekādas norādes par principiem atlīdzības izmaksai ierobežotas darbības apstākļos. Kapitālsabiedrības sniegtajās atskaitēs norāda attiecīgajā periodā no piešķirtajiem līdzekļiem veiktos atlīdzības izdevumus. Tie ir ļoti atšķirīgi. Piemēram, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” jūlija mēnesī personai “A” izmaksāja algu 97,07 *euro* apmērā un personai “B” atvaļinājuma naudu 4206,38 *euro* apmērā; VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris” jūlija mēnesī personai “C” izmaksāja piemaksu par papildu darbu 183,28 *euro* apmērā un personai “D” algu 211,30 *euro* apmērā; VSIA “Latvijas Koncerti” jūlijā izmaksāja personai “G” algu 979,94 *euro* apmērā un personai “H” atvaļinājuma naudu 373,96 *euro* apmērā. Vienlaikus, jāatgādina, ka atlīdzības izdevumi tika segti arī no citiem kapitālsabiedrību līdzekļiem, pamatā no ikgadējās valsts budžeta dotācijas.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus piešķirtā Covid-19 finansējuma un kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu salīdzinājums

Valsts kontroles revidenti salīdzināja katrai kapitālsabiedrībai piešķirtā Covid-19 finansējuma apmēru ar kapitālsabiedrību pašu ieņēmumiem un to samazinājumu Covid-19 krīzes ietekmē, jo ārkārtējā situācijā noteiktie ierobežojumi negatīvi ietekmēja kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu nodrošināšanu plānotajā līmenī. Kapitālsabiedrībām, kuru ieņēmumu struktūrā lielāks īpatsvars ir pašu ieņēmumiem, tajā skaitā ieņēmumiem no pasākumu organizēšanas, pasākumu atcelšana varēja radīt lielāku ietekmi uz to darbību.

Katras Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības 2020.gadā sākotnēji plānotie pašu ieņēmumi periodam no 2020.gada janvāra līdz septembrim un Covid-19 ietekmē koriģētie plānotie pašu ieņēmumi šim periodam ir apkopoti 8.tabulā. Tabulā ir veikta katras kapitālsabiedrības Covid-19 piešķiruma salīdzināšana ar kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu samazinājumu Covid-19 ietekmē. Šajā salīdzinājumā arī nav saskatāmas kopsakarības starp kapitālsabiedrībām papildus piešķirtā finansējuma sadalījumu un kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu samazinājumu.

VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”, VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris” un VSIA “Latvijas Nacionālais teātris” saņemtais Covid-19 piešķirums pārsniedz prognozēto ieņēmumu samazinājumu. Pārējām kapitālsabiedrībām, izņemot VSIA “Jaunais Rīgas teātris”, saņemtais Covid-19 piešķirums ir mazāks par prognozēto ieņēmumu samazinājumu – robežās no 76% līdz 13% (skatīt 8.tabulu).

Atšķirīga situācija ir VSIA “Jaunais Rīgas teātris” gadījumā, kad Covid-19 piešķiruma attiecināšana pret pašu ieņēmumu samazinājumu nav piemērojama, jo VSIA “Jaunais Rīgas teātris” Covid-19 ietekmē laikā no 2020.gada janvāra līdz septembrim plānoja pašu ieņēmumu pieaugumu 249 233 *euro* apmērā (skatīt 8.tabulu).

8.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtais finansējums un kapitālsabiedrību pašu ieņēmumi laikā no 2020.gada janvāra līdz septembrim

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirums no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem	2020.gada sākotnējais pašu ieņēmumu plāns, janvāris–septembris	2020.gada pašu ieņēmumu plāns Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Kapitālsabiedrību pašu ieņēmumu plānotās izmaiņas Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Covid-19 krīzes piešķiruma īpatsvars no pašu ieņēmumu izmaiņu absolūtās vērtības
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	%
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	2 695 000	1 084 168	-1 610 832	152%
Daiļes teātris	1 005 157	1 508 300	746 839	-761 461	132%
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	1 567 557	676 557	-891 000	106%
<i>Jaunais Rīgas teātris</i>	<i>487 351</i>	<i>877 101</i>	<i>1 126 334</i>	<i>249 233</i>	<i>196%</i>
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	781 690	532 069	-249 621	117%
Latvijas Leļļu teātris	240 991	511 900	196 081	-315 819	76%
Latvijas Koncerti	206 278	702 559	239 183	-463 376	45%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	427 640	156 421	-271 219	64%
Valmieras drāmas teātris	100 340	657 652	439 242	-218 410	46%
Rīgas cirks	26 231	162 998	49 358	-113 640	23%
Daugavpils teātris	24 269	278 740	176 677	-102 063	24%
KREMERATA BALTICA	23 352	365 839	183 173	-182 666	13%
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	252 553	117 692	-134 861	14%
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	-	171 024	70 315	-100 709	-
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	66 505	62 750	-3 755	-
Kopā:	5 979 350	11 027 059	5 856 859	-5 170 200	116%

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības uz to rīkotajiem pasākumiem reprezentācijas nolūkos izsniedz arī ielūgumus. Un tās ir turpinājušas izsniegt ielūgumus arī darbības ierobežojumu laikā. Revīzijā vērtējot situāciju periodā no 2020.gada janvāra līdz septembrim, tajā skaitā no marta līdz septembrim, kad spēkā bija ierobežojumi pasākumu rīkošanai, konstatēts, ka ierobežojumu laikā kapitālsabiedrības ir izsniegušas 3511 ielūgumus (skatīt 9.tabulu).

VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Daugavpils teātris” laika periodā, kad to darbība ir bijusi ierobežota, nav izsniegušas ielūgumus. Daļai kapitālsabiedrību ir novērojams, ka ierobežojumu laikā arī izsniegto ielūgumu skaits ir salīdzinoši mazāks, piemēram, VSIA “Valmieras drāmas teātris”, VSIA “Jaunais Rīgas teātris”. Savukārt atsevišķas kapitālsabiedrības aktīvi ir izsniegušas ielūgumus tieši laikā, kad spēkā bija to darbības ierobežojumi, t.i., no marta līdz septembrim – VSIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija””, VSIA “Rīgas cirks”, VSIA “Liepājas Simfoniskais orķestris” (skatīt 9.tabulu).

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību izsniegto ielūgumu skaits 2020.gadā un 2019.gadā

Kapitālsabiedrības	No 2020.gada janvāra līdz septembrim	No 2020.gada marta līdz septembrim	No 2020.gada marta līdz septembrim īpatsvars	No 2019.gada janvāra līdz septembrim
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	1859	935	50%	2511
Latvijas Nacionālais teātris	1576	838	53%	7345
Daiļes teātris	1311	528	40%	3056
Latvijas Leļļu teātris	649	96	15%	1561
Liepājas Simfoniskais orķestris	513	459	89%	1672
Jaunais Rīgas teātris	421	12	3%	1255
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	348	128	37%	797
Rīgas cirks	237	235	99%	848
Latvijas Koncerti	217	66	30%	1119
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	206	206	100%	-
Latvijas Nacionālā opera un balets	50	-	0%	187
Valmieras drāmas teātris	39	8	21%	323
Daugavpils teātris	16	-	0%	119
KREMERATA BALTICA	-	-	-	-
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	-	-	-
Kopā:	7442	3511	47%	20 793

Lai arī proporcionāli kopējais kapitālsabiedrību izsniegto ielūgumu skaits laika periodā no 2020.gada marta līdz septembrim ir samazinājies, jāņem vērā, ka tie ir kapitālsabiedrību negūtie ieņēmumi. Vēršoties pēc valsts atbalsta, tika norādīts, ka Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību darbība cieš no pašu ieņēmumu būtiska samazinājuma, taču šāda rīcība neliecina par pašu kapitālsabiedrību vēlmi izmantot visas iespējas, lai nodrošinātu pašu ieņēmumu izpildi.

Kultūras ministrija norāda⁶³:

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības ir ieinteresētas, gan gūt pēc iespējas lielākus ieņēmumus no biļešu tirdzniecības, gan dažādos veidos popularizēt savu piedāvājumu – izrādes un koncertus, uzsverot to unikalitāti pārējā kultūras piedāvājuma vidū. Lai to īstenotu, tiek izmantoti dažādi instrumenti, tostarp ielūgumu izsniegšana reprezentācijas nolūkos. Lai gan pēc valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas atcelšanas, sākot ar 10.06.2020., iepriekš noteiktie ierobežojumi tika pakāpeniski samazināti, publiskajos pasākumos pieļaujamais apmeklētāju daudzums bija būtiski ierobežots, turklāt tika noteikti stingri epidemioloģiskās drošības pasākumi, kas nerisināja cilvēku vēlmi apmeklēt izrādes un koncertus. Līdz ar to pasākumu rīkotājiem bija jāveic papildu mārketinga aktivitātes, lai piesaistītu auditoriju. Ņemot vērā minētos apstākļus, Kultūras ministrija uzskata, ka ielūgumu izsniegšana reprezentācijas nolūkos var kalpot kā iedarbīgs mārketinga instruments auditorijas piesaistei. Kultūras ministrijas rīcībā nav datu, kas pierādītu, ka kādas kapitālsabiedrības vadība ir pieņēmusi tādus lēmumus, kas radītu kaitējumu kapitālsabiedrības darbībai.

Revīzijas starpziņojuma 6.pielikumā ir apkopoti dati par Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību faktisko pašu ieņēmumu apmēru periodā no 2020.gada janvārim līdz septembrim. Četrās kapitālsabiedrībās faktiskie pašu ieņēmumi bija mazāki nekā tas bija Covid-19 ietekmē koriģētajā plānā, bet 11 kapitālsabiedrībām pašu ieņēmumi bija lielāki nekā plānots. Taču jāņem vērā, ka

ārkārtējā situācija un ierobežojumi tika ieviesti arī 2020. gada rudenī un līdz gada beigām vēl nebija beigušies.

Vērtējot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību pašu ieņēmumus, jāatgādina, ka kapitālsabiedrības pie pašu ieņēmumiem ir norādījušas ne tikai ieņēmumus no biļešu pārdošanas, tajos ir iekļauts arī cits kapitālsabiedrību piesaistītais finansējums. Līdz ar to nevar apgalvot, ka plānoto pasākumu un pārdoto biļešu plāns Covid-19 ietekmē ir izpildīts tādā pašā apmērā kā koriģētais pašu ieņēmumu plāns. Piemēram, VSIA “Latvijas Nacionālais teātris” pašu ieņēmumu pārpilde ir 14%, savukārt biļešu ieņēmumu pārpilde ir vien par 2% no plānotā Covid-19 ietekmē. VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris” pašu ieņēmumu pārpilde ir bijusi 39%, savukārt biļešu ieņēmumu plānu nav izdevies sasniegt par 6% (skatīt 6.pielikumu).

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus piešķirtā Covid-19 finansējuma un kapitālsabiedrību izdevumu samazinājuma salīdzinājums

Arī salīdzinot Covid-19 krīzes seku novēršanai kapitālsabiedrībām piešķirtā finansējuma apmēru ar kapitālsabiedrību izdevumu samazinājuma apmēru, nav rodams pamatojums Kultūras ministrijas veiktajam Covid-19 finansējuma sadalījumam starp kapitālsabiedrībām (skatīt 10.tabulu).

10.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtā finansējuma un kapitālsabiedrību izdevumu samazinājuma Covid-19 ietekmē salīdzinājums

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirums no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem	Kapitālsabiedrību plānotās izmaiņas izdevumos Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris		Covid-19 krīzes piešķiruma un kapitālsabiedrību plānoto izdevumu izmaiņu absolūto vērtību starpība	Covid-19 krīzes piešķiruma īpatsvars no kapitālsabiedrību plānoto izdevumu izmaiņu absolūtās vērtības
	euro	euro	%	euro	%
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	-1 184 899	-5%	1 255 540	206%
Daiļteātris	1 005 157	-858 542	-17%	146 615	117%
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	-1 002 397	-20%	-60 596	94%
Jaunais Rīgas teātris	487 351	-885 979	-26%	-398 628	55%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	-897 185	-26%	-605 065	33%
Latvijas Leļļu teātris	240 991	-188 118	-11%	52 873	128%
Latvijas Koncerti	206 278	-498 005	-12%	-291 727	41%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	-156 803	-5%	15 825	110%
Valmieras drāmas teātris	100 340	-199 050	-9%	-98 710	50%
Rīgas cirks	26 231	-103 696	-17%	-77 465	25%
Daugavpils teātris	24 269	-149 176	-9%	-124 907	16%
KREMERATA BALTICA	23 352	-230 170	-21%	-206 818	10%
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	-133 393	-6%	-115 000	14%
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	-	-112 402	-8%	-	-
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	0	0%	-	-
Kopā:	5 979 350	-6 599 815	-13%	-620 465	91%

Izvērtējot papildus piešķirumu kapitālsabiedrībām pret kapitālsabiedrību veikto izdevumu samazinājumu Covid-19 ietekmē, konstatēts, ka VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” Covid-19 piešķiruma apmērs vairāk kā divas reizes pārsniedz izdevumu samazinājuma apmēru. Vēl trīs kapitālsabiedrībām (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Leļļu teātris” un VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris”) Covid-19 piešķirums ir lielāks nekā izdevumu samazinājums, bet deviņu kapitālsabiedrību saņemtā Covid-19 piešķiruma apmērs bija mazāks par izdevumu samazinājumu.

Kā novērojams 10.tabulā apkopotajos datos, izdevumu samazinājums starp kapitālsabiedrībām nav bijis vienmērīgs. Piemēram, VSIA “Mihaila Čehova Rīgas Krievu drāmas teātris” un VSIA “Jaunais Rīgas teātris” izdevumus ir samazinājušas 26% apmērā, savukārt VSIA “Valmieras drāmas teātris” un VSIA “Daugavpils teātris” – par 9%. Atsevišķi piemēri, kas raksturo izdevumu pozīciju samazinājuma dažādību, ir apkopoti revīzijas ziņojuma 7.pielikumā.

Vērtējot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību faktisko izdevumu izpildi laika periodā no 2020.gada janvāra līdz septembrim, konstatēts, ka valsts budžeta dotācijas palielinājums un pašu ieņēmumu pieaugums ir ļāvis kapitālsabiedrībām gandrīz atgriezties pie 2020.gada sākumā plānotā izdevumu apmēra (skatīt 11.tabulu). 2020.gada sākumā kapitālsabiedrības plānoja izdevumus deviņu mēnešu laika periodam 36 milj. *euro* apmērā, taču faktiskā izpilde veidoja 31,7 milj. *euro*, kas ir 88% no sākotnēji plānotā.

11.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību plānotie un faktiskie izdevumi 2020.gadā laikā no janvāra līdz septembrim

Kapitālsabiedrības	2020.gada sākotnējais izdevumu plāns, janvāris–septembris	2020.gada faktiskie izdevumi Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Izdevumi izpilde 2020.gadā no sākotnējā plāna, janvāris–septembris
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	%
Rīgas cirks	442 849	634 868	143%
Valmieras drāmas teātris	1 677 890	1 627 070	97%
Latvijas Leļļu teātris	1 308 682	1 266 101	97%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	2 111 099	2 022 275	96%
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	1 007 398	947 777	94%
Dailes teātris	3 749 158	3 392 426	90%
Liepājas Simfoniskais orķestris	1 657 313	1 489 486	90%
Daugavpils teātris	1 174 046	1 038 399	88%
Latvijas Nacionālais teātris	3 767 960	3 248 074	86%
Latvijas Koncerti	2 850 408	2 449 878	86%
Latvijas Nacionālā opera un balets	9 835 500	8 349 575	85%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	2 541 152	2 084 709	82%
Jaunais Rīgas teātris	2 501 248	2 061 409	82%
KREMERATA BALTICA	817 385	673 415	82%
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	550 406	419 686	76%
Kopā:	35 992 495	31 705 147	88%

Piemēram, VSIA “Rīgas cirks” faktiskie izdevumi deviņu mēnešu laika periodā gandrīz pusotru reizi pārsniedz 2020.gada sākumā plānoto. VSIA “Valmieras drāmas teātris”, VSIA “Latvijas Leļļu teātris” un VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris” izdevumu apmērs 2020.gada

deviņos mēnešos ierobežojumu ietekmē ir teju jau tādā pašā apmērā kā 2020.gada sākumā plānotie šim pašam laika periodam.

Savukārt, salīdzinot kapitālsabiedrību faktiskos izdevumus 2020.gada deviņos mēnešos ar 2019.gada izdevumu izpildi šajā pašā laika periodā, konstatēts, ka atsevišķas izdevumu pozīcijas laikā, kad kapitālsabiedrību darbība bija ierobežota, ir bijušas vēl lielākā apmērā, nekā tās ir bijušas 2019.gadā, kad kapitālsabiedrību darbība notika normālos apstākļos. Atsevišķi piemēri ir apkopoti revīzijas starpziņojuma 8.pielikumā.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību plānoto izdevumu izmaiņu Covid-19 ietekmē un plānoto pašu ieņēmumus izmaiņu Covid-19 ietekmē salīdzinājums

Salīdzinot Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību plānotās izdevumu izmaiņas Covid-19 ietekmē ar plānotajām pašu ieņēmumu izmaiņām Covid-19 ietekmē, ir nosakāms, vai pašu ieņēmumu samazinājumu ir iespējams kompensēt ar kapitālsabiedrību izdevumu samazinājumu (skatīt 12.tabulu). Ja kapitālsabiedrību plānoto izdevumu samazinājuma apmērs ir mazāks nekā pašu ieņēmumu samazinājuma apmērs, tad kapitālsabiedrībai nepieciešami līdzekļi finanšu situācijas stabilizēšanai. Savukārt, ja izdevumu samazinājums pārsniedz ieņēmumu samazinājumu, tad ir iespējams ar koriģētajiem pašu ieņēmumiem segt plānotos izdevumus. Tomēr otrā gadījumā neparedzot valsts finansējumu, kapitālsabiedrības nebūtu motivētas jaunajos apstākļos padarīt savu darbību ekonomiskāku un efektīvāku.

12.tabula

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību plānoto izdevumu izmaiņu Covid-19 ietekmē un plānoto pašu ieņēmumu izmaiņu Covid-19 ietekmē salīdzinājums

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirums no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem	Kapitālsabiedrību plānotās izmaiņas izdevumos Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Kapitālsabiedrību plānotās izmaiņas pašu ieņēmumos Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Kapitālsabiedrību plānoto izdevumu izmaiņu un pašu ieņēmumu absolūto skaitļu starpība
	euro	euro	euro	euro
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	-1 184 899	-1 610 832	-425 933
Daiļes teātris	1 005 157	-858 542	-761 461	97 081
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	-1 002 397	-891 000	111 397
Jaunais Rīgas teātris	487 351	-885 979	249 233	-
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	-897 185	-249 621	647 564
Latvijas Leļļu teātris	240 991	-188 118	-315 819	-127 701
Latvijas Koncerti	206 278	-498 005	-463 376	34 629
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	-156 803	-271 219	-114 416
Valmieras drāmas teātris	100 340	-199 050	-218 410	-19 360
Rīgas cirks	26 231	-103 696	-113 640	-9 944
Daugavpils teātris	24 269	-149 176	-102 063	47 113
KREMERATA BALTICA	23 352	-230 170	-182 666	47 504
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	-133 393	-134 861	-1 468
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	-	-112 402	-100 709	11 693
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	0	-3 755	-3 755
Kopā:	5 979 350	-6 599 815	-5 170 200	1 429 615

Izvērtējot kapitālsabiedrību plānoto izdevumu izmaiņu un pašu ieņēmumu izmaiņu starpību un salīdzinot ar kapitālsabiedrību Covid-19 papildus piešķiruma summu, ir novērojamas ļoti dažādas tendences, un nav rodama kopsakarības papildus piešķiruma sadalījumā starp kapitālsabiedrībām.

Piemēram, atbilstoši 12.tabulas datiem VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” nespēs segt izdevumus 425 933 *euro* apmērā ar tās koriģētajiem pašu ieņēmumiem Covid-19 ietekmē. Taču papildus Covid-19 piešķirums VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” veido 2,4 milj. *euro*, kas ir gandrīz sešas reizes lielāks nekā izdevumu apmērs, ko tā nespēs nosegt ar pašu ieņēmumu samazinājumu. Vēl sešām kapitālsabiedrībām plānoto izdevumu izmaiņu un pašu ieņēmumu izmaiņu starpība liecina, ka tās nespēs segt visus izdevumus ar gūtajiem ieņēmumiem. Piecām no kapitālsabiedrībām papildus Covid-19 piešķirums pārsniedz plānoto izdevumu un pašu ieņēmumu izmaiņu starpību, taču viena papildus Covid-19 piešķirumu nav saņēmusi vispār.

Septiņām kapitālsabiedrībām plānoto izdevumu izmaiņu un pašu ieņēmumu izmaiņu starpība norāda, ka tās spētu ar koriģētajiem pašu ieņēmumiem segt izdevumu izmaiņas Covid-19 ietekmē. Sešām no tām arī ir piešķirts Covi-19 piešķirums, tas ir robežās no viena milj. *euro* VSIA “Dailes teātris” līdz 23 352 *euro* VSIA “KREMERATA BALTICA”. Kā jau iepriekš norādīts SIA “Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”” no papildus Covid-19 piešķiruma atteicās.

Jānorāda, kā šāda rādītāju salīdzināšana nav attiecināma uz VSIA “Jaunais Rīgas teātris”, jo tā darbību Covid-19 ietekmē laikā no 2020.gada janvāra līdz septembrim plānoja ar pašu ieņēmumu pieaugumu 249 233 *euro* apmērā. VSIA “Jaunais Rīgas teātris” saņēma Covid-19 papildu piešķirumu 487 351 *euro* apmērā. Jāpiezīmē, ka VSIA “Jaunais Rīgas teātris” gada otrajā pusgadā Pārresoru koordinācijas centra sagatavotajam ikgada pārskatam par valsts kapitālsabiedrību rezultātiem pie plānotajiem būtiskākajiem notikumiem 2020.gadā ir norādījusi aktīvu reaģēšanu uz Covid-19 izraisīto situāciju: *“Darbības atjaunošana un aktīvās teātra sezonas atsākšana, kā arī teātra darbības pielāgošana valstī pieņemtajiem ierobežojumiem, kas saistīti ar Covid-19 izplatības ierobežošanu, izstrādājot jaunus mākslinieciskās darbības risinājumus auditorijas sasniegšanai un pašu ieņēmumu ģenerēšanai. Teātra darba organizācijas pārstrukturizācija saistībā ar pasākumiem Covid-19 izplatības ierobežošanai, strukturālas izmaiņas VSIA “Jaunais Rīgas teātris” personālsastāvā, lai nodrošinātu jauno māksliniecisko risinājumu sagatavošanu.”*⁶⁴

Informācija par piešķirtā atbalsta sadalījumu

Ne MK rīkojumā, ne vadības grupas lēmumā, piešķirot finansējumu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām nav norādīts finansējuma sadalījums starp kapitālsabiedrībām un nav norādīti sadalījuma principi. Valsts kontroles veiktā analīze, kas balstās uz kapitālsabiedrību deviņu mēnešu finanšu informāciju, norāda, ka sadalījuma jeb katrai kapitālsabiedrībai piešķirtā finansējuma apmēra pamatojums nav skaidrs un izsekojams. Tāpēc šajos apstākļos, kad kultūras nozares problēmas ierobežotas darbības situācijā samilzt, sevišķi privātajā sektorā, un papildu valsts atbalsts ir un būs nepieciešams, svarīgi, ka Kultūras ministrija sabiedrībai skaidro par savu atbalsta instrumentu līdzekļu sadali (principiem) starp saņēmējiem.

Kultūras ministrija internetā savā mājas lapā, sadaļā “Aktualitātes par Covid-19”⁶⁵, ir norādījusi informāciju par piešķirtā finansējuma sadalījumu starp kapitālsabiedrībām, nesniedzot skaidrojumu pēc kādiem principiem vai nosacījumiem tas ir sadalīts starp kapitālsabiedrībām.

Kultūras ministrijai līdz 01.08.2021. ir jāsaņem, saskaņojot ar Finanšu ministriju, un jāiesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvais ziņojums par papildu piešķirtā finansējuma pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai izlietojumu atbilstoši paredzētajam mērķim 2020.gadā un īstenošanas progresu 2021.gadā⁶⁶.

3. Papildu atbalsts Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām infrastruktūras sakārtošanai

Trīs Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris”) no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 2020.gadā saņēma papildu finansējumu 962 344 *euro* apmērā neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem. Pie tam VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” finansējumu infrastruktūras sakārtošanai 262 100 *euro* apmērā saņēmusi kā atbalstu Covid-19 radīto seku novēršanai. Savukārt finansējums VSIA “Dailes teātris” (679 500 *euro*) un VSIA “Latvijas Leļļu teātris” (20 744 *euro*) no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķirts ar to pašu MK rīkojumu, ar kuru tika piešķirti līdzekļi vairākām Kultūras ministrijas institūcijām Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai.

Valsts kontrole neapšaubā, ka Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bija nepieciešams finansējums neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, tomēr vēršam uzmanību, ka problēmas ar ēku tehnisko stāvokli Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās Kultūras ministrijai bija zināmas jau pirms ārkārtējās situācijas iestāšanās un līdz ar to finansējums no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” pieprasīts un izlietots iepriekš prognozētām vajadzībām.

Valsts kontroles ieskatā šāda Kultūras ministrijas rīcība nav uzskatāma par atbildīgu, jo, norādot uz nepieciešamību Covid-19 pandēmijas apstākļos novērst gadu no gadu ieilgušās problēmas ar nesakārtotu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību infrastruktūru, Kultūras ministrija pieļāva līdzekļu, kas domāti neparedzētiem gadījumiem, novirzīšanu ilgstoši nerisinātu un atliktu problēmu novēršanai.

Trīs Kultūras ministrijas kapitālsabiedrības 2020.gadā no valsts budžeta ir saņēmušas papildu finansējumu neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem:

- VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” 262 100 *euro* apmērā Covid-19 piešķirumu ietvaros;
- VSIA “Dailes teātris”, un VSIA “Latvijas Leļļu teātris” 700 244 *euro* apmērā no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

Valsts kontrole revīzijā vērtēja šī papildu finansējuma pieprasījuma pamatotību, bet nevērtēja šī finansējuma izlietojuma atbilstību piešķiršanas mērķim, jo revīzijas laikā kapitālsabiedrības vēl

nebija iesniegušās atskaites par finansējuma izlietojumu Kultūras ministrijai. Līdz ar to pārbaudes par kapitālsabiedrību izlieto to finansējumu pēc atskaišu saņemšanas veiks Kultūras ministrija.

Latvijas Nacionālā opera un balets

Ministru kabineta lēmumam par atbalsta sniegšanu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām atbildības izdevumu segšanai sekoja vēl viens lēmums par atbalstu Covid-19 radīto seku novēršanai VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” 189 701 euro apmērā nekustamā īpašuma Aspazijas bulvārī 3, Rīgā, pirmsavārijas stāvoklī esošo apkures, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmu, kā arī ūdens un kanalizācijas sistēmu projektēšanai un ugunsdzēsības un apziņošanas sistēmas daļējas izbūves sākšanai⁶⁷.

Kultūras ministrija ir norādījusi, ka Covid-19 noteikto ierobežojumu dēļ VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” nevar gūt pietiekamu ieņēmumu apjomu, ko varētu novirzīt ēkas ugunsgrēka signalizācijas un apziņošanas sistēmas, apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas, kanalizācijas un ūdens sistēmas remontam, par kuru neatbilstību normatīvo aktu prasībām un pirmsavārijas stāvokli ir norādījušas atbildīgās institūcijas⁶⁸.

Iepazīstoties ar informāciju par konstatētajām inženiersistēmu problēmām VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets”, revidenti konstatēja, ka tās ir gadu laikā ieilgušas, neatrisinātas problēmas, un kapitālsabiedrības darbības neliecina par centieniem tās savlaicīgi novērst. Jāatzīmē, ka minētajām problēmām nav saistības ar Covid-19 noteiktajiem ierobežojumiem. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” ēkā Aspazijas bulvārī 3, Rīgā, neatbilstības ugunsdrošības prasībām tika konstatētas jau 2017.gadā, bet tā nav pārtraukusi darbību un nodrošināja nepārtrauktu publisku pasākumu organizēšanu šajā ēkā (skatīt 13.tabulu).

13.tabula

VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” konstatētās inženiersistēmu problēmas

Datums	Notikums
17.03.2017.	<p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests konstatē, ka Latvijas Nacionālā opera un balets nav nodrošinājusi ugunsdrošības prasības⁶⁹:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.stāvs, kur uzglabā degspējīgus priekšmetus, nav nodrošināts ar dūmu izvadišanu; automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma nepilda savas funkcijas, t.i., saņemot signālu par ugunsgrēka izcelšanos, nav nodrošināta ugunsgrēka trauksmes signāla izziņošana⁷⁰. <p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests norāda – ja pārkāpumi netiks novērsti līdz 18.03.2019. ēku ekspluatācija tiks apturēta.</p>
18.04.2019.	<p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests 2019.gada martā veica plānoto ugunsdrošības pārbaudi. Pēc veiktās pārbaudes Latvijas Nacionālā opera un balets rakstveidā informēja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu par 2017.gadā konstatēto pārkāpumu 1.punkta novēršanu un lūdza pagarināt 2.punktā norādītā pārkāpuma novēršanas termiņu līdz 01.10.2023. šādu apsvērumu dēļ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Latvijas Nacionālā opera un balets ir pieprasījusi Kultūras ministrijai 10 000 euro ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas izstrādei; projekta izstrādes prognozētais laiks ir viens gads, ieskaitot iepirkuma izsludināšanu un projekta izstrādi; sistēmas ieviešana varētu notikt triju vai četru gadu laikā no tās projektēšanas pabeigšanas brīža. <p>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests ir nolēmis pārkāpumu novēršanas termiņu pagarināt līdz 18.03.2021⁷¹.</p>
30.09.2019.	<p>Pēc Latvijas Nacionālās operas un baleta ēkas tehnikās apsekošanas⁷² un pamatojoties uz vēsturiskā korpusa apsekošanas rezultātiem, remontdarbu biežumu, sniegto informāciju, kā arī ņemot vērā inženiersistēmu ekspluatācijas laiku, konstatēts, ka Latvijas Nacionālās operas un baleta ēkas apkures, ventilācijas, ūdens un kanalizācijas sistēmas var jebkurā brīdī pilnīgi vai daļēji zaudēt darbību⁷³.</p> <p>Tehnikās apsekošanas atzinumā secināts, ka apkures, kanalizācijas un ūdens apgādes sistēmas atrodas pirmsavārijas stāvoklī. Tāpat nepieciešams modernizēt (pārbūvēt) ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas. Apsekošanas atzinumā aprēķinātie inženiersistēmu tehniskie nolietojumi ir 70%, savukārt centrālā apkures radiatori, kaloriferi, konvektori un to pievadi, siltuma regulatori – 80%.</p>

VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” darbības stratēģijā laika periodam no 2017.gada līdz 2021.gadam⁷⁴ kā nepieciešamās investīcijas kapitālsabiedrības ilgtermiņa ieguldījumu atjaunošanai ir norādīta darba un ugunsdrošības sistēmas elementu atjaunošana. Laikā no 2017.gada līdz 2021.gadam plānotās investīcijas norādītas 276 795 *euro* apmērā, no tām būtiskāko daļu – 176 795 *euro* – paredzot jau 2017.gadā. Taču jāsecina, ka darbības stratēģijā iekļautais plāns ugunsdrošības sistēmas sakārtošanai nav īstenots. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” norāda, ka investīcijas tehnoloģijās, iekārtās, instrumentos un ēkā veic pēc pārpalikuma vai ārkārtas principa, jo līdzšinējais valsts budžeta finansējuma nav pietiekams esošo pamatfunkciju nodrošināšanai un tas neparedz regulāras investīcijas ilgtermiņa līdzekļu atjaunošanā⁷⁵.

Sākotnēji VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” 18.06.2020. Covid-19 piešķirumu infrastruktūras sakārtošanai ietvaros tika atvēlēti 189 701 *euro* minēto problēmu novēršanas uzsākšanai. Līdz 2020.gada nogalei nebija izdevies paveikt visu plānoto, līdz ar to arī nebija izlietots piešķirtais finansējums. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” finansējuma ietvaros uzsāka darbus ugunsdzēsības un apziņošanas sistēmas daļējai izbūvei, kā arī ugunsdzēsības sistēmas ārējā zibensnovēdēja uzstādīšanai un pievienošanai atbilstoši izstrādātajam projektam. Līdz 2020.gada beigām tie veidoja izmaksas 42 100 *euro* apmērā⁷⁶. Ministru kabinets 01.12.2020. lēma par iepriekš piešķirtā finansējuma samazinājumu 147 601 *euro* apmērā⁷⁷.

VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” 18.08.2020. izsludināja iepirkumu “Par Latvijas Nacionālās operas un baleta ēkas ugunsdrošības sistēmu izbūvi”. Atklātajā konkursā tika saņemti trīs pretendentu piedāvājumi robežās no 503 907 *euro* līdz 696 916 *euro* (neieskaitot PVN), iepirkumu paredzēts noslēgt 2021.gadā. Tāpēc VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” lūdza Kultūras ministriju izskatīt jautājumu par tās pamatkapitāla palielināšanu, veicot naudas ieguldījumu 220 000 *euro* apmērā, ar mērķi veikt neatliekamus uzlabojumus ēkā, t.i., ēkas ugunsdrošības sistēmu izbūves daļējai finansēšanai⁷⁸. Ministru kabinets 01.12.2020. atbalstīja VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” pamatkapitāla palielināšanu 220 000 *euro* apmērā no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 “Mākslas un literatūra”⁷⁹.

Dailes teātris

Arī VSIA “Dailes teātris” 2020.gada septembrī saņēma papildu atbalstu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 679 500 *euro* apmērā neatliekamam ēkas remontdarbu veikšanai ēkā Brīvības ielā 75, Rīgā, un drošai izrāžu norisei⁸⁰.

MK rīkojuma, ar ko piešķirts finansējums, anotācijā norādīts, ka Kultūras ministrija 21.08.2020. saņēma VSIA “Dailes teātris” vēstuli ar lūgumu steidzami rast finanšu līdzekļus teātra ēkas efektivitātes uzlabošanai, jo ēkas un tās aprīkojuma stāvoklis ir novecojis un nespēj pildīt savas noteiktās funkcijas⁸¹, piemēram:

- ēkas ventilācijas sistēma nepilda savas funkcijas, tā nav tīrīta un neatbilst ugunsdrošības noteikumu prasībām;
- kamerzāles grīdas segums ir tādā nodiluma stāvoklī, ka bez seguma atjaunošanas nevar notikt zāles turpmāka ekspluatācija;
- administrācijas darbinieki darba pienākumus veic ar datortehniku, kura ir morāli novecojusi un tai nav derīgas licences;
- nepieciešams veikt pasākumus Mazās un Lielās zāles skaņu sistēmas apskaņošanai.

Finansējuma lūgumā iekļauti, piemēram, arī šādi pasākumi:

- Lielās zāles pārdales sienas izveide, lai kvalitatīvi varētu nodrošināt izrādes mazākam skatītāju skaitam;

- Mazās zāles skatītāju rindu iedziļināšana un pārveides projekta izstrāde;
- foajē pielāgošana VSIA “Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris” mēģinājumu vajadzībām (Lielajā ģildē notiks remontdarbi);
- stāvvalu nomaiņa, lai lietus laikā netiek bojātas ēkas sienas.

Iepazīstoties ar VSIA “Dailes teātris” norādīto ēkas problēmu uzskaitījumu, arī rodas jautājumi. Kādēļ tieši situācijā, kad dzīvojam nenoteiktības apstākļos ir aktualizējušās šādas problēmas? Kādēļ tās nav risinātas pakāpeniski un jau savlaicīgi? VSIA “Dailes teātris” darbības stratēģijā laika periodam no 2017.gada līdz 2021.gadam norāda⁸², ka regulārai materiāli tehniskās bāzes atjaunošanai ik gadu ir nepieciešami no 100 000 *euro* līdz 120 000 *euro*. Darbības stratēģijā ir iekļautas plānotās izmaksas sadalījumā pa pozīcijām un gadiem. No VSIA “Dailes teātris” finansējuma pieprasījumā izklāstītajiem nepieciešamajiem ēkas un tās aprīkojuma uzlabojumiem, tās darbības stratēģijā ir identificējami šādi pasākumi: kamerzāles skatuves grīdas seguma atjaunošana un datortehnikas iegāde.

Latvijas Leļļu teātris

Lai gan salīdzinoši mazāku atbalstu nekā divas iepriekš minētās kapitālsabiedrības, arī VSIA “Latvijas Leļļu teātris” papildus no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ir saņēmis 20 744 *euro* pagaidu telpu nomai un to uzturēšanai⁸³. Arī šis līdzekļu piešķirums atklāj kultūras infrastruktūras faktisko stāvokli.

VSIA “Latvijas Leļļu teātris”, uzsākot īstenot energoefektivitātes projektu, atklāja, ka daļa teātra ēkas būvkonstrukcijas ir sliktā tehniskā stāvoklī un, ņemot vērā Būvniecības valsts kontroles biroja atzinumu⁸⁴ par būves ekspluatācijas pārbaudi, šīs ēkas daļās ir jānovērš bīstamība un VSIA “Latvijas Leļļu teātris” uz energoefektivitātes projekta īstenošanas laiku no 2020.gada rudens darbība ēkā Krišjāņa Barona ielā 16/18, Rīgā, ir jāpārtrauc. Līdz ar to VSIA “Latvijas Leļļu teātris” nepieciešams finansējums pagaidu telpu nomai un uzturēšanai no 2020. līdz 2022.gadam. VSIA “Latvijas Leļļu teātris” savu darbību plāno veikt gan Rīgas Latviešu biedrības namā, kur tiks izrādītas izrādes, gan telpās Lāčplēša ielā 106, Rīgā, kurās atradīsies teātra personāls⁸⁵.

Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību infrastruktūra – jau ilgstoši neatrisināta problēma

Valsts kontrole vērš uzmanību, ka jau 2017.gadā veiktajā likumības un lietderības revīzijā “Vai Kultūras ministrija nodrošina efektīvu kapitālsabiedrību pārvaldību?”⁸⁶ bija secināts, ka ilgstoši nav rasts risinājums jautājumiem, kas saistīti ar Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām bezatlīdzības lietošanā nodotajiem nekustamajiem īpašumiem, to ilgtermiņa saglabāšanu neveic ne Kultūras ministrija, ne kapitālsabiedrības.

Finanšu ministrija (valsts akciju sabiedrība “Valsts nekustamie īpašumi”) četrām Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām⁸⁷ nekustamos īpašumus ir nodevusi bezatlīdzības lietošanā⁸⁸. Kapitālsabiedrībām ir jānodrošina tikai nekustamo īpašumu apsaimniekošana un uzturēšana. Valsts kontroles ieskatā lielāko daļu no nekustamo īpašumu nepieciešamajiem remonta darbiem ir iespējams identificēt iepriekš ar nosacījumu, ja tiek veikta sistemātiska un plānveida nekustamo īpašumu apsaimniekošana, tajā skaitā apsekošana.

Līdz ar to šobrīd, jau 2021.gadā, ir uzdodams jautājums – kādēļ infrastruktūras problēmas nav sāks risināt līdz brīdim, kad ir iestājušies ārkārtējie apstākļi valstī un globāli, kad valsts atbalsts ir nepieciešams teju katrai nozarei? Valsts kontroles ieskatā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ir ne tikai jānodrošina plašs kultūras piedāvājums, bet arī jānodrošina atbildīga un rūpīga saimnieka rīcība, tajā skaitā jā rūpējas par to rīcībā esošajām ēkām un to drošību apmeklētājiem.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt gada pārskatu – vai konsolidētais 2020.gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Kultūras ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Kultūras ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 31.12.2020., un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas mērķis ietver pārbaūžu veikšanu par **papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu**, ko Valsts kontrole ir izvirzījusi par galveno revīzijas jautājumu 701.starptautiskā revīzijas standarta “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” izpratnē.

Šajā starpziņojumā ir apkopota informācija par veiktajām pārbaudēm Kultūras ministrijā par **papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu** – Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām piešķirtais finansējums darbinieku atlīdzības daļas kompensēšanai, lai stabilizētu finanšu situāciju. Papildu šajā starpziņojumā ir apkopota informācija par trim Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris”) no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 2020.gadā piešķirto papildu finansējumu 962 344 *euro* apmērā neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem. VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” finansējumu infrastruktūras sakārtošanai saņēmusi kā atbalstu Covid-19 radīto seku novēršanai. Savukārt finansējums VSIA “Dailes teātris” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris” no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem piešķirts ar to pašu MK rīkojumu, ar kuru tika piešķirti līdzekļi vairākām Kultūras ministrijas institūcijām Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai.

Juridiskais pamatojums

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Kultūras ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 18.05.2020. revīzijas grafiks Nr.2.4.1-19/2020) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta 3.punkta c) apakšpunktu.

Revidentu atbildība

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, starpziņojuma sagatavošanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un pārbaudi plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārlicību, ka papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījums ir pamatots un faktiskais izlietojums atbilst piešķiruma mērķim.

Kultūras ministrijas atbildība

Kultūras ministrija ir atbildīga par to, lai nodrošinātu, ka papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījums ir pamatots un faktiskais izlietojums atbilst piešķiruma mērķim.

Revīzijas apjoms

Revīzijas gaitā Valsts kontrole veica pārbaudes procedūras par laika posmā no 01.04.2020. līdz 30.09.2020. papildu 5 980 320 *euro* apmērā piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījuma pamatotību un faktiskā izlietojuma atbilstību piešķiruma mērķim.

Valsts kontrole vērs uzmanību, ka:

- pārbaudēs ir izmantota tikai Kultūras ministrijas sniegtā informācija par kapitālsabiedrību darbības rādītājiem laikā no 2020.gada janvāra līdz septembrim, kuru ministrija no kapitālsabiedrībām ir apkopojusi, lai aprēķinātu nepieciešamo finansiālo atbalstu un lai uzraudzītu kapitālsabiedrību naudas plūsmu;
- revīzijā ir izvērtēta informācija par trim Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām (VSIA “Dailes teātris”, VSIA “Latvijas Nacionālā opera un balets” un VSIA “Latvijas Leļļu teātris”) no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 2020.gadā piešķirtā papildu finansējuma 962 344 *euro* apmērā neatliekamam ēkas remontdarbu un uzlabojumu veikšanai, kā arī pagaidu telpu nomai un to uzturēšanas izdevumiem pamatotību. Revīzijā netika vērtēta šī finansējuma izlietojuma atbilstība piešķiruma mērķim.

Šajā starpziņojumā norādītā informācija par galveno revīzijas jautājumu – papildus piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums – apkopotā veidā tiks iekļauta arī Valsts kontroles ziņojumā un atzinumā par Kultūras ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību, kā arī tiks izmantota finanšu revīzijā par “Par Latvijas Republikas 2020.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”.

Sektora vadītāja

N.Mihailova

Departamenta direktores p.i.

I.Kalvāne

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

1.pielikums. Galvenie notikumi hronoloģiskā secībā finansējuma Covid-19 radīto seku novēršanai piešķiršanā Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām (no 2020.gada marta līdz decembrim)

Datums	Notikums
12.03.2020.	Ministru kabinets izsludina visā valsts teritorijā ārkārtējo situāciju ⁸⁹ .
24.04.2020.	Kultūras nozares pārstāvji atklātā vēstulē Latvijas Valsts prezidentam, premjeram, Ministru kabinetam un LR Saeimai brīdina par visaptverošu krīzi kultūras nozarē un aicina lemt par atbalsta pasākumiem ⁹⁰ .
18.05.2020.	Vadības grupa Covid-19 radīto ekonomisko seku operatīvai novēršanai uzņēmējdarbībā un nodarbināto atbalstam (turpmāk – vadības grupa Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai) ⁹¹ izskata Kultūras ministrijas sagatavotos priekšlikumus kultūras nozares atbalsta pasākumiem – <i>Nacionālo kultūras nepārtrauktības plānu Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai</i> . Plāns paredz atbalstu kultūras jomai 32,1 milj. euro apmērā, tajā skaitā arī atbalstu KM kapitālsabiedrībām atbilstoši pirmajam aprēķinam 6,5 milj. euro apmērā. Vadības grupa Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai lemj par atbalsta sniegšanu KM kapitālsabiedrībām atbildības izdevumu daļas kompensēšanai un uzdod Kultūras ministrijai turpināt kapitālsabiedrību izdevumu pārskatīšanu.
19.05.2020.	Kultūras ministrija iesniedz vadības grupai Covid-19 radīto ekonomisko seku novēršanai kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamā finansējuma aprēķina precizējumus, t.i. otro aprēķinu 6,2 milj. euro apmērā.
20.05.2020.	Kultūras ministrs LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai prezentē <i>Nacionālās kultūras nepārtrauktības plānu Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai</i> . LR Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisija atbalsta <i>Nacionālās kultūras nepārtrauktības plānu Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai</i> un nolemj par to informēt Ministru kabinetu ⁹² . Kultūras ministrija kapitālsabiedrībām nepieciešamā papildu finansējuma aprēķinu pielāgoja atbildības izdevumu kompensēšanai, veicot trešo aprēķinu 6 milj. euro apmērā.
21.05.2020.	Kultūras ministrija saskaņo ar Finanšu ministriju kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinu atbildības daļas kompensēšanai.
02.06.2020.	Ministru kabinets atbalsta finansējumu 32 milj. euro apmērā pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai 2020. un 2021.gadā kultūras jomā ⁹³ .
04.06.2020.	Ministru kabinets pieņem Kultūras ministrijas iesniegto priekšlikumu par finanšu līdzekļu piešķiršanu 5 980 320 euro apmērā no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” kapitālsabiedrībām, kurās Kultūras ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja, lai mazinātu Covid-19 krīzes radīto negatīvo seku ietekmi uz kultūras nozari ⁹⁴ .
05.06.2020.	Ministru kabinets no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” piešķir finansējumu 5 980 320 euro apmērā Kultūras ministrijai, lai stabilizētu finanšu situāciju kapitālsabiedrībās, kurās tā ir valsts kapitāla daļu turētāja ⁹⁵ .
18.06.2020.	Ministru kabinets piešķir atbalstu Latvijas Nacionālajai operai un baletam 189 701 euro apmērā no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” ēkas ugunsgrēka signalizācijas

un apziņošanas sistēmas, apkures, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas, kanna lizācijas un ūdens sistēmas remontam ⁹⁶.

Kultūras ministrijas valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" finanšu līdzekļu sadales komisija lemj par finansējuma, kas piešķirts Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām finanšu situācijas stabilizēšanai no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" (5 980 320 *euro*), sadaļumu Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām ⁹⁷.

**2020.gada
jūlijā**

Kultūras ministrija un kapitālsabiedrības paraksta vienošanos pie līguma par valsts budžeta finansējuma izlietojumu par līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

Kultūras ministrija pārskaita kapitālsabiedrībām piešķirto finansējumu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

08.07.2020.

Kultūras ministrijas valsts budžeta apakšprogrammu finanšu līdzekļu sadales komisijas ⁹⁸ pieņem lēmumu par finansējuma piešķiršanu KM kapitālsabiedrībām 597 066 *euro* apmērā no Kultūras ministrijas rīcībā esošajiem resursiem ⁹⁹.

28.08.2020.

Ministru kabinets piešķir atbalstu Dailes teātrim 679 500 *euro* apmērā neatliekamu ēkas remontdarbu veikšanai un Latvijas Leļļu teātrim 20 744 *euro* apmērā pagaidu telpu nomai un to uzturēšanai no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" ¹⁰⁰.

**2020.gada
septembris–
novembris**

Kapitālsabiedrības iesniedz Kultūras ministrijai atskaites par finansējuma izlietojumu, kas piešķirts finanšu situācijas stabilizēšanai no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

01.12.2020.

Ministru kabinets lemj par 18.06.2020. no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" Latvijas Nacionālajai operai un baletam piešķirtā atbalsta apmēra izmaiņām, samazinot to par 147 601 *euro* ¹⁰¹.

Vienlaicīgi Ministru kabinets pieņem lēmumu palielināt Latvijas Nacionālās operas un baleta pamatkapitālu no valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" par 220 000 *euro* ¹⁰².

2.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību kopējo ieņēmumu sadalījums – valsts budžeta dotācija un pašu ieņēmumi – 2019.gadā un 2020.gadā

Kapitālsabiedrības	2019.gada izpilde				2020.gada sākotnējais plāns			
	Valsts budžeta dotācija	Pašu ieņēmumi	Ieņēmumi kopā	Pašu ieņēmumu īpatsvars kopējos ieņēmumos	Valsts budžeta dotācija	Pašu ieņēmumi	Ieņēmumi kopā	Pašu ieņēmumu īpatsvars kopējos ieņēmumos
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	%	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>euro</i>	%
Latvijas Nacionālā opera un balets	9 440 797	4 546 212	13 987 009	33%	9 618 503	3 890 000	13 508 503	29%
Latvijas Nacionālais teātris	2 185 739	2 814 510	5 000 249	56%	2 794 128	2 475 557	5 269 685	47%
Dailes teātris	2 012 272	2 732 128	4 744 400	58%	2 661 494	2 398 300	5 059 794	47%
Latvijas Koncerti	2 855 334	1 588 136	4 443 470	36%	2 930 417	1 243 802	4 174 219	30%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	1 309 806	1 836 672	3 146 478	58%	1 840 134	1 590 590	3 430 724	46%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	2 088 594	725 353	2 813 947	26%	2 391 592	647 640	3 039 232	21%
Jaunais Rīgas teātris	1 702 734	2 017 431	3 720 165	54%	1 401 232	1 212 039	2 613 271	46%
Valmieras drāmas teātris	1 141 167	963 450	2 104 617	46%	1 536 067	863 152	2 399 219	36%
Liepājas Simfoniskais orķestris	1 615 560	523 732	2 139 292	24%	1 885 414	354 129	2 239 543	16%
Latvijas Leļļu teātris	1 004 803	714 159	1 718 962	42%	1 187 946	760 900	1 948 846	39%
Daugavpils teātris	964 427	406 730	1 371 157	30%	1 386 034	382 740	1 768 774	22%
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	992 397	280 319	1 272 716	22%	1 182 756	241 924	1 424 680	17%
KREMERATA BALTICA	460 966	955 639	1 416 605	67%	484 955	447 839	932 794	48%
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	399 815	52 182	451 997	12%	643 397	83 000	726 397	11%
Rīgas cirks	360 517	242 597	603 114	40%	361 719	218 868	580 587	38%
Kopā:	28 534 928	20 399 250	48 934 178	42%	32 305 788	16 810 480	49 116 268	34%

3.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām 2020.gadā papildus piešķirtais finansējums no Kultūras ministrijas pārziņā esošajām valsts budžeta apakšprogrammām

Kapitālsabiedrības	Valsts budžeta apakšprogrammas				Finansējuma izlietojuma mērķis	Kopā
	19.07.00 "Mākslas un literatūra"	22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas"	22.07.00 "Nomas maksas VAS "Valsts nekustamie īpašumi" programmas "Mantojums-2018" ietvaros"	22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma"		
	euro	euro	euro	euro		euro
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	445 575	-	-	-	Latvijas literatūras un grāmatniecības nozares eksporta procesu nodrošināšana, tostarp starptautiskās sadarbības un profesionālās kapacitātes veicināšana literatūras un grāmatniecības jomā.	533 575
	-	38 000	-	-	Latvijas Literatūras gada balvas nodrošināšana 2020.gadā.	
	-	20 000	-	-	Starptautiskās J.Baltvilka balvas bērnu grāmatu mākslā un ilustrācijā nodrošināšana 2020.gadā.	
	-	30 000	-	-	Daļēju izmaksu segšanai, kas saistītas ar Latvijas pārstāvību Londonas Dizaina biennālē 2020.gadā.	
Latvijas Koncerti	-	-	-	14 000	Latvijas valsts simtgades programmas projekta Latvijas 100gades jauniešu simfoniskais orķestris" izdevumu segšanai par paveikto darbu laika posmā no 2020.gada janvāra līdz martam.	495 901
	150 000	-	-	-	Programmas "Kamemūzika" īstenošana.	
	60 000	-	-	-	Izglītojoša cikla bērniem un jauniešiem īstenošana.	
	80 000	-	-	-	Starptautiskās sadarbības nodrošināšana.	
	8317	-	-	-	Latviešu simfoniskās mūzikas lielkoncerta nodrošināšana.	
	30 000	-	-	-	Biroja galdu un krēslu iegādei, servera atjaunošanai, filmēšanai un skaņas ierakstiem, kopētāja iegādei.	

Kapitālsabiedrības	Valsts budžeta apakšprogrammas				Finansējuma izlietojuma mērķis	Kopā
	19.07.00 "Mākslas un literatūra"	22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas"	22.07.00 "Nomas maksas VAS "Valsts nekustamie īpašumi" programmas "Mantojums-2018" ietvaros"	22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma"		
	euro	euro	euro	euro		euro
	-	72 275	-	-	Lielās mūzikas balvas 2019 ceremonijas sagatavošana un īstenošana, un Lielās mūzikas balvas 2020 žūrijas darba nodrošināšana.	
	-	11 383	-	-	Ministru kabineta balvas pasniegšanas ceremonijas sagatavošana un nodrošināšana.	
	-	28 457	-	-	2020. gada 18. novembra svētku koncertu sagatavošana un īstenošana.	
	-	37 229	-	-	Lielās mūzikas balvas 2020 ceremonijas norises sagatavošanās darbu veikšanai un papildbalvas "Par radošu, drosmīgu un inovatīvu māksliniecisko darbību Covid-19 krīzes apstākļos" izveidei.	
	-	4240	-	-	Covid-19 testu veikšanas maksājumu segšanai.	
Jaunais Rīgas teātris	-	-	217 583	-	Nomas maksas un papildu maksājumu segšanai VAS "Valsts nekustamie īpašumi".	373 323
	112 915	-	-	-	Nekustamā īpašuma daļas Miera ielā 58A, Rīgā, apkures izdevumu segšana	
	35 746	-	-	-	Teātra biļešu tirdzniecības platformas daļējai iegādes izdevumu segšanai, LED inteligēnto gaismas iekārtu daļējai iegādes izdevumu segšanai.	
	-	7079	-	-	Gada balvas mākslas kritikā piešķiršanas pasākuma "NN nakts" attālinātas norises sagatavošanai.	
Latvijas Nacionālais teātris	200 000	-	-	-	Nomas maksas izdevumu segšana Rīgas domei (zeme un ēka).	255 541
	30 675	-	-	-	Skatuves A un B galveno serveru datoru nomainīšanai.	
	-	-	-	24 866	Izrādes "Tikšanās vieta – Rīgas pilsētas II teātris" digitalizēšanai, tostarp filmēšanai, montēšanai un bezmaksas izrāžu nodrošināšanai interneta vidē.	
	40 000	-	-	-	Izglītojošu koncertprojektu īstenošana, tostarp bērnu un jauniešu auditorijai un digitālā formātā.	176 827

Kapitālsabiedrības	Valsts budžeta apakšprogrammas				Finansējuma izlietojuma mērķis	Kopā
	19.07.00 "Mākslas un literatūra"	22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas"	22.07.00 "Nomas maksas VAS "Valsts nekustamie īpašumi" programmas "Mantojums-2018" ietvaros"	22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma"		
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	30 000	-	-	-	Mūzikas instrumentu pārvietošanas mehānismam, orķestra krēslu iegādei, podestu sistēmai skatuves paplašināšanai, mūzikas instrumentiem un to tehniskajam aprīkojumam.	euro
	19 957	-	-	-	Daļējai izmaksu segšanai jauna fagota iegādei.	
	-	20 000	-	-	Margaritas Vilcānes 80 gadu jubilejai veltītā koncerta un izstādes organizēšanai	
	-	4770	-	-	Covid-19 testu veikšanas maksājumu segšanai	
	-	-	-	50 000	Latvijas profesionālās mākslas popularizēšana pasaulē, mārketinga tīkla izveide, komponistu jaunrades veicināšana un jauno speciālistu vasaras kursu organizēšana.	
	-	-	-	12 100	Pētera Vaska "Koncerts obojai un simfoniskajam orķestrim" CD ieraksta veikšanai kompānijā "Ondine".	
	-	-	-	60 000	Māras Zālītes oriģināllugas iestudējuma par Eduardu Smiļģi.	
Daiļes teātris	89 415	-	-	-	Mazās zāles skaņu pultij, mēģinājumu telpu apskaņošanas sistēmai, <i>Stage Box</i> iekārtai, telferiem ar vadības sistēmu, datortehnikai un programmatūrai dūmu mašīnai, prožektoriem.	149 415
Daugavpils teātris	-	6578	-	-	Daugavpils teātra un Jankas Kupalas Nacionālā akadēmiskā teātra savstarpējo viesizrāžu izdevumu segšanai - titru sagatavošanai, transporta izdevumiem un uzturēšanās izdevumiem.	133 476
	50 000	-	-	-	Latgaliskās kultūrvides stiprināšana.	
	30 000	-	-	-	Gaismas tehnikai, galvas mikrofoniem, jostas raidītājam, audiopultij, dūmu ģeneratoram, ventilatoram, transportkastēm, podestiem, jaudas blokam.	
	46 898	-	-	-	Gaismas tehnikas, projektora, datora darbam ar projekcijām iegādei.	

Kapitālsabiedrības	Valsts budžeta apakšprogrammas				Finansējuma izlietojuma mērķis	Kopā
	19.07.00 "Mākslas un literatūra"	22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas"	22.07.00 "Nomas maksas VAS "Valsts nekustamie īpašumi" programmas "Mantojums-2018" ietvaros"	22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma"		
Valmieras drāmas teātris	95 860	-	-	-	Skaņas tehnikas, gaismas tehnikas, videotehnikas iegādei, iekārtas jauniestudējumu veidošanai un apkalpošanai, datortehnikas iegādei.	132 860
	-	37 000	-	-	Režisora E.Freiberga izrādes "Ilgu tramvajs" daļējai izmaksu segšanai.	
Latvijas Nacionālā opera un balets	85 000	-	-	-	Mūzikas instrumentiem, izrāžu apkalpošanas tehniskajam nodrošinājumam, dekorāciju darbnīcu tehniskajam nodrošinājumam, gaismu un video tehnikas nodrošinājumam, mākslinieciskās darbības tehniskajam nodrošinājumam.	132 501
	-	16 000	-	-	Lielās mūzikas balvas 2019 pasniegšanas ceremonijas papildu personāla apmaksai, pakalpojumu maksas segšanai un materiālu, inventāra, tehnikas un instrumentu nomas maksas segšanai.	
	-	11 501	-	-	Covid-19 testu veikšanas maksājumu segšanai.	
	-	20 000	-	-	Lielās mūzikas balvas 2020 pasniegšanas ceremonijas norises nodrošināšanai (nepieciešamo darbinieku, pakalpojumu, materiālu, mūzikas instrumentu un citu resursu nodrošināšanai).	
Latvijas Leļļu teātris	50 000	-	-	-	Skatuves metāla konstrukcijai, skatuves grīdai, skatuves priekškara mehānismam, skatuves priekškaram, zāles podestūrai un soliēm, skatītāju garderobei, kosmētiskajam remontam palīgtelpās, telpu nomai Rīgas Latviešu biedrības namā (diviem mēnešiem), telpu nomai Rīgā, Lāčplēša ielā 106 (pieciem ar pusi mēnešiem), autonomai.	50 000
Rīgas cirks	35 000	-	-	-	Saistību izbeigšanai ar nomnieku.	47 150
	12 150	-	-	-	Cirka skolas pagaidu telpu tehniskai piemērošanai, izveidojot iekares punktus.	
	5000	-	-	-	Koncertkleitu un kreklu iegādei, nošu pulšu lampiņu iegādei, koncertorganizācijas telpu aprīkošanai.	35 593

Kapitālsabiedrības	Valsts budžeta apakšprogrammas				Finansējuma izlietojuma mērķis	Kopā
	19.07.00 "Mākslas un literatūra"	22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas"	22.07.00 "Nomas maksas VAS "Valsts nekustamie īpašumi" programmas "Mantojums- 2018" ietvaros"	22.12.00 "Latvijas valsts simtgades programma"		
	euro	euro	euro	euro		euro
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	-	7865	-	-	Koncertu, kas norisināsies līdz 01.10.2020. audiopārraižu un videopārraižu nodrošināšanas tehnisko izmaksu segšanai.	
	-	2968	-	-	Covid-19 testu veikšanas maksājumu segšanai.	
	-	-	-	19 760	Latvijas valsts simtgades pasākuma "Latvijai de iure – 100" sagatavošanai.	
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	30 000	-	-	-	Mobilās modulārās skaņas sistēmas iegādei izbraukuma izrādēm, gaismas aparatūras, galvas mikrofonu, datora iegādei un perifērijas skaņu ierakstu studijas modernizēšanai, Lielās zāles skatuves gaismas sistēmas iegādei.	30 000
Liepājas Simfoniskais orķestris	19 900	-	-	-	Divu flautu iegādei.	19 900
KREMERATA BALTICA	7000	-	-	-	Kontrabasu lidojuma futrāļu iegādei.	8 590
	-	1590	-	-	Covid-19 testu veikšanas maksājumu segšanai.	
Kopā:	1 799 408	376 935	217 583	180 726		2 574 652

4.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām papildus nepieciešamā finansējuma aprēķinā iekļautās summas saistībā ar atcelto pasākumu ieņēmumiem un izdevumiem

Kapitālsabiedrības	Saņemtie ieņēmumi par atceltajām un pārceltajām izrādēm/koncertiem	Saņemtie ieņēmumi par telpu nomu atceltiem vai pārceltiem pasākumiem	Norakstāmie izdevumi saistībā ar atceltajiem vai pārceltajiem pasākumiem (piemēram, aviobiļetes, autoratlīdzības u.c. izdevumi, kas tieši saistīti ar atcelto vai pārcelto pasākumu)	Atmaksājamiem ieņēmumi (ieņēmumi, kuri ir jau atmaksāti vai kurus plānots atmaksāt par atceltajiem pasākumiem)	Aprēķinā iekļautā summa:
Latvijas Nacionālā opera un balets	620 529	87 063	58 000	558 476	1 324 068
Daiļes teātris	372 331	12 039	-	-	384 370
Latvijas Nacionālais teātris	395 647	-	-	553 643	553 643
Jaunais Rīgas teātris	563 635	-	-	563 635	563 635
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	205 197	2 432	-	-	207 629
Latvijas Leļļu teātris	67 024	-	-	67 024	67 024
Latvijas Koncerti	51 720	1 634	3 687	3 637	60 678
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	42 239	-	-	-	42 239
Valmieras drāmas teātris	82 769	-	-	82 769	82 769
Rīgas cirks	205	-	150	1 496	1 851
Daugavpils teātris	21 912	605	-	3 428	25 945
KREMERATA BALTICA	-	-	-	-	-
Liepājas Simfoniskais orķestris	1 032	-	2 332	1 032	4 396
Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	-	-	-	16 600	16 600
Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	-	-	29 697	-	29 697
Kopā:	1 315 165	103 773	93 866	1 851 740	3 364 544
<i>Summa ir iekļauta aprēķinā</i>					
<i>Summa nav iekļauta aprēķinā</i>					

5.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtais finansējums un kapitālsabiedrību faktiskie atlīdzības izdevumi no 2020.gada aprīļa līdz septembrim

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirums no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem	Faktiskie atlīdzības izdevumi Covid-19 ietekmē laikā no 2020.gada aprīļa līdz septembrim	Covid-19 krīzes piešķiruma īpatsvars no faktiskajiem atlīdzības izdevumiem Covid-19 ietekmē	Amata slodzes kapitālsabiedrībā, 2020.gada maijs	Covid-19 krīzes piešķirums uz vienu slodzi
	<i>euro</i>	<i>euro</i>	<i>%</i>	<i>skaits</i>	<i>euro</i>
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	4 178 499	58%	573	4 258
Daiļes teātris	1 005 157	1 547 420	65%	224	4 487
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	1 467 607	64%	164	5 734
Jaunais Rīgas teātris	487 351	860 910	57%	71	6 864
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	944 176	31%	113	2 578
Latvijas Leļļu teātris	240 991	594 337	41%	84	2 869
Latvijas Koncerti	206 278	1 098 468	19%	117	1 763
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	1 031 534	17%	133	1 299
Valmieras drāmas teātris	100 340	802 143	13%	111	907
Rīgas cirks	26 231	102 796	26%	13	2 057
Daugavpils teātris	24 269	602 070	4%	75	325
KREMERATA BALTICA	23 352	342 265	7%	27	870
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	821 133	2%	93	198
Kopā:	5 979 350	15 109 973	42%	1 798	3 326

6.pielikums. Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībām no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem piešķirtais finansējums un kapitālsabiedrību pašu ieņēmumi laikā no 2020.gada janvāra līdz septembrim

Kapitālsabiedrības	Covid-19 krīzes piešķirums no “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” atlīdzības izdevumiem	2020.gada sākotnējais pašu ieņēmumu plāns, janvāris–septembris	2020.gada pašu ieņēmumu plāns Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Pašu ieņēmumu izmaiņas Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Covid-19 krīzes piešķiruma proporcija no pašu ieņēmumu izmaiņām Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	2020.gada pašu ieņēmumu izpilde Covid-19 ietekmē, janvāris–septembris	Pašu ieņēmumu pārpile (+), pašu ieņēmumu neizpilde (-), 2020.gada janvāris–septembris	Biļešu ieņēmumu pārpile (+), neizpilde (-), 2020.gada janvāris–septembris	
	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	%	%
Latvijas Nacionālā opera un balets	2 440 439	2 695 000	1 084 168	-1 610 832	152%	1 651 571	567 403	52%	58%
Dailes teātris	1 005 157	1 508 300	746 839	-761 461	132%	1 062 498	315 659	42%	46%
Latvijas Nacionālais teātris	941 801	1 567 557	676 557	-891 000	106%	773 377	96 820	14%	2%
Jaunais Rīgas teātris	487 351	877 101	1 126 334	249 233	-196%	699 126	-427 208	-38%	-45%
Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	292 120	781 690	532 069	-249 621	117%	577 566	45 497	9%	6%
Latvijas Leļļu teātris	240 991	511 900	196 081	-315 819	76%	203 986	7905	4%	3%
Latvijas Koncerti	206 278	702 559	239 183	-463 376	45%	386 182	146 999	61%	26%
Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	172 628	427 640	156 421	-271 219	64%	218 086	61 664	39%	-6%
Valmieras drāmas teātris	100 340	657 652	439 242	-218 410	46%	447 264	8 022	2%	16%
Rīgas cirks	26 231	162 998	49 358	-113 640	23%	349 747	300 389	609%	130%
Daugavpils teātris	24 269	278 740	176 677	-102 063	24%	175 906	-771	0%	-22%
KREMERATA BALTICA	23 352	365 839	183 173	-182 666	13%	161 478	-21 695	-12%	0%
Liepājas Simfoniskais orķestris	18 393	252 553	117 692	-134 861	14%	157 506	39 814	34%	54%
Valsts Akadēmiskais koris “Latvija”	-	171 024	70 315	-100 709	-	89 972	19 657	28%	5512%
Starptautiskā Rakstnieku un tulkoāju māja	-	66 505	62 750	-3 755	-	54 845	-7905	-13%	0%
Kopā:	5 979 350	11 027 059	5 856 859	-5 170 200	116%	7 009 110	1 152 251	20%	9%

7.pielikums. Piemēri izdevumu samazinājumam Kultūras ministrijas kapitālsabiedrībās Covid-19 ietekmē

Izdevumu pozīcijas	Teātri	Izdevumu samazinājums		Koncertorganizācijas	Izdevumu samazinājums	
		euro	%		euro	%
Darbinieku atalgojums	Valmieras drāmas teātris	1344	0%	Liepājas Simfoniskais orķestris	0	0%
	Latvijas Leļļu teātris	33 836	4%	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	29 890	2%
	Latvijas Nacionālais teātris	249 000	11%			
	Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	223 872	15%			
Darbinieku piemaksu punkti	Valmieras drāmas teātris	516	1%	Liepājas Simfoniskais orķestris	555	5%
	Dailes teātris	136 045	50%	KREMERATA BALTICA	9876	39%
	Jaunais Rīgas teātris	356 916	58%			
	Latvijas Leļļu teātris	39 971	80%			
Ārštats/papildus piesaistītais personāls	Valmieras drāmas teātris	5081	7%	Liepājas Simfoniskais orķestris	12 164	18%
	Daugavpils teātris	7243	23%	Latvijas Koncerti	1951	29%
	Latvijas Nacionālais teātris	68 000	64%	KREMERATA BALTICA	80 980	34%
Autoratlīdzību un autortiesību maksājumi	Dailes teātris	43 321	19%	KREMERATA BALTICA	2435	18%
	Daugavpils teātris	32 787	28%	Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	52 470	93%
	Jaunais Rīgas teātris	60 796	42%			
Citi sociālā nodrošinājuma maksājumi (apdrošināšanas polises, pabalsti)	Latvijas Leļļu teātris	118	1%	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	0	0%
	Latvijas Nacionālais teātris	4000	18%	Liepājas Simfoniskais orķestris	600	11%
	Dailes teātris	31 491	57%			
Telpu uzturēšana un komunālie maksājumi	Jaunais Rīgas teātris	36 697	8%	Liepājas Simfoniskais orķestris	0	0%
	Latvijas Nacionālais teātris	45 000	11%	Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	216	1%
	Dailes teātris	69 966	20%	Latvijas Koncerti	6825	10%
Izrāžu/ koncertu sagatavošanas izdevumi	Daugavpils teātris	8772	8%	Liepājas Simfoniskais orķestris	34 011	28%
	Dailes teātris	105 372	20%	KREMERATA BALTICA	25 281	40%
	Jaunais Rīgas teātris	101 462	51%			
Izrāžu/ koncertu kārtējie izdevumi	Latvijas Leļļu teātris	666	3%	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	21 121	16%
	Daugavpils teātris	20 674	18%	Latvijas Koncerti	208 768	29%
	Latvijas Nacionālais teātris	76 000	54%			

8.pielikums. Piemēri Kultūras ministrijas kapitālsabiedrību izdevumu pieaugumam 2020.gada deviņos mēnešos (janvāris – septembris) Covid-19 ietekmē salīdzinājumā ar 2019.gada deviņiem mēnešiem

Izdevumu pozīcijas	Kapitālsabiedrības	Izdevumu pieaugums	
		euro	%
Ārštats/papildus piesaistītais personāls	Dailes teātris	23 335	64%
	Latvijas Leļļu teātris	3862	21%
	Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris	8326	14%
	Rīgas cirks	22 689	561%
	Valmieras drāmas teātris	25 345	166%
Autoratlīdzību maksājumi	Dailes teātris	12 487	9%
	Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	5950	31%
Autortiesību maksājumi	Valmieras drāmas teātris	5959	27%
	Latvijas Nacionālais teātris	3798	100%
	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	3014	25%
Izrāžu/ koncertu sagatavošanas izdevumi	Valsts Akadēmiskais koris "Latvija"	9137	28%
	Latvijas Koncerti	26 514	100%
	Latvijas Nacionālais teātris	6935	7%
	Valmieras drāmas teātris	100 320	630%
Izrāžu/ koncertu kārtējie izdevumi	Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris	132 474	293%
	Liepājas Simfoniskais orķestris	32 497	56%
	Rīgas cirks	9326	101%
Citi uzturēšanas izdevumi	Dailes teātris	92 692	77%
	Latvijas Leļļu teātris	6375	4%
	Jaunais Rīgas teātris	7762	13%
	Rīgas cirks	303 617	805%

Atsauces

- ¹ Starptautiskos revīzijas standartus finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskā Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI), kā arī tie saskaņā ar Valsts kontroles likuma 1.panta trešo daļu ir saistoši Valsts kontrolei, kas veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.
- ² MK 12.03.2020. rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" (spēkā līdz 09.06.2020.).
- ³ MK 06.11.2020. rīkojums Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu".
- ⁴ Valsts prezidenta 23.03.2020. paziņojums Nr.8 "Valsts konstitucionālo orgānu darbības pamatprincipi ārkārtējā situācijā".
- ⁵ Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums "Par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma pārdalēm un risinājumiem COVID-19 seku mazināšanai", izskatīts MK 19.05.2020. sēdē.
- ⁶ MK 25.09.2020. rīkojums Nr.548 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ⁷ MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.punkts.
- ⁸ MK 12.03.2020. rīkojuma Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 4.5.1.apakšpunkts (spēkā līdz 10.06.2020.).
- ⁹ MK 09.06.2020. noteikumu Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai" 14. un 15.punkts.
- ¹⁰ MK 06.11.2020. rīkojuma Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 5.1.apakšpunkts.
- ¹¹ Latvijas Republikas 13.Saeimas izglītības, kultūras un zinātnes komisijas 20.05.2020. sēdē iesniegtā prezentācija "Kultūra un Covid-19".
- ¹² MK 02.06.2020. sēdes protokola Nr.38 49.§ "Informatīvais ziņojums "Par pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai"".
- ¹³ MK 04.06.2020. sēdes protokola Nr.39 10.§ "Rīkojuma projekts "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ¹⁴ MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.punkts.
- ¹⁵ MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2. apakšpunkts (redakcijā no 02.12.2020.), MK 01.12.2020. rīkojums Nr.708 "Par apropriācijas palielināšanu Kultūras ministrijai".
- ¹⁶ MK 29.04.2003. noteikumu Nr.241 "Kultūras ministrijas nolikums" 25.punkts. A/S "Rīgas kinostudija" valstij piederošās akcijas 25.09.2020. ir pārdotas (<https://www.possessor.gov.lv/izsoles/kd/65/>), attiecīgās izmaiņas Kultūras ministrijas nolikumā 24.02.2021. vēl nebija veiktas.
- ¹⁷ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ¹⁸ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ¹⁹ MK 17.09.2020. sēdes protokola Nr.42 34.§ "Informatīvais ziņojums "Par prioritārajiem pasākumiem valsts budžetam 2020.gadam un ietvaram 2020.–2022.gadam"" 2.punkts.
- ²⁰ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ²¹ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ²² KM 09.12.2013. iekšējie noteikumi Nr.5.1.-4-31 "Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajiem teātriem".
- ²³ KM 18.12.2018. iekšējie noteikumi Nr.2.5-4-33 "Valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas cirks" piešķiramās valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība".
- ²⁴ KM 18.12.2018. iekšējie noteikumi Nr.2.5-4-34 "Valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas Nacionālā opera un balets" piešķiramās valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība".
- ²⁵ KM 16.12.2016. iekšējie noteikumi Nr.2.5.-4-41 "Valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība valsts dibinātajām koncertorganizācijām".
- ²⁶ KM 18.12.2018. iekšējie noteikumi Nr.2.5-4-34 "Valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas Nacionālā opera un balets" piešķiramās valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība".
- ²⁷ KM 18.12.2018. iekšējie noteikumi Nr.2.5-4-33 "Valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas cirks" piešķiramās valsts budžeta dotācijas aprēķināšanas kārtība".
- ²⁸ MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ²⁹ MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ³⁰ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ³¹ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".

- ³² MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ³³ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu", KM 09.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ³⁴ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu".
- ³⁵ MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.punkts, MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2. apakšpunkts (redakcijā no 02.12.2020.), MK 01.12.2020. rīkojums Nr.708 "Par apropriācijas palielināšanu Kultūras ministrijai".
- ³⁶ KM noslēgtie finansēšanas līgumi ar kapitālsabiedrībām par laika periodu no 01.01.2020. līdz 31.12.2020.
- ³⁷ MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.339 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ³⁸ KM noslēgtie finansēšanas līgumi ar kapitālsabiedrībām par laika periodu no 01.01.2020. līdz 31.12.2020., Valsts kultūrkapitāla fonda 2020.gada grāmatvedības uzskaites dati.
- ³⁹ Likuma "Par valsts budžetu 2021.gadam" paskaidrojumi.
- ⁴⁰ Kultūras ministrijas 18.02.2021. vēstule Nr.2.4-6-IPI-6 "Par revīzijas starpziņojuma projektu".
- ⁴¹ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu".
- ⁴² Ministru prezidenta 16.03.2020. rīkojums Nr.2020/1.2.1.-62 "Par vadības grupu Covid-19 radīto ekonomisko seku operatīvai novēršanai uzņēmējdarbībā un nodarbināto atbalstam".
- ⁴³ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu".
- ⁴⁴ Kultūras ministrijas 18.02.2021. vēstule Nr.2.4-6-IPI-6 "Par revīzijas starpziņojuma projektu".
- ⁴⁵ KM 11.11.2020. elektroniskā pasta vēstule "Par kapitālsabiedrību atbildības aprēķinu Covid-19 seku mazināšanai".
- ⁴⁶ Koronavīrusa izraisītās slimības COVID-19 radīto ekonomisko seku operatīvās novēršanas vadības grupas uzņēmējdarbības un nodarbināto atbalstam 18.06.2020. sēdes protokols Nr.17.
- ⁴⁷ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu".
- ⁴⁸ VSIA "KREMERATA BALTICA", VSIA "Latvijas Koncerti", VSIA "Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātris", VSIA "Rīgas cirks", SIA "Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja".
- ⁴⁹ KM 22.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Par Kapitālsabiedrību atbildības aprēķinu COVID-19 seku mazināšanai".
- ⁵⁰ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu".
- ⁵¹ KM 14.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "Atbilde VK uz pieprasījumu".
- ⁵² KM valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" finanšu līdzekļu sadales komisijas 18.06.2020. sēdes protokols Nr.5.
- ⁵³ MK 02.06.2020. sēdes protokola Nr.38 49.§ "Informatīvais ziņojums "Par pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai".
- ⁵⁴ MK 05.06.2020. rīkojuma Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁵⁵ KM 29.12.2020. elektroniskā pasta vēstule "Informācija Valsts kontroles revīzijā".
- ⁵⁶ KM 13.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "VDK un Kremerata vēstules par papildus Covid-19 finansējumu".
- ⁵⁷ KM 13.10.2020. elektroniskā pasta vēstule "VDK un Kremerata vēstules par papildus Covid-19 finansējumu".
- ⁵⁸ VSIA "Valmieras drāmas teātris" 11.09.2020. vēstule Nr.1.9/34 "Par papildus finansējumu".
- ⁵⁹ VSIA "KREMERATA BALTICA" 08.09.2020. vēstule Nr.02/19 "Precizējumi 01.09.2020. vēstulei Nr.02/17 par nepieciešamo papildus finansējumu".
- ⁶⁰ Pārskats/ataskaite par Kultūras ministrijas piešķirto valsts budžeta finansējumu atbilstoši līguma "Par valsts budžeta finansējuma izlietošanu" 2.pielikumam.
- ⁶¹ Kapitālsabiedrību Valsts kases kontu izraksti, Valsts kases kontu apgrozījuma pārskati, Valsts kases kontu kopsavilkumi, Valsts kases kontu maksājuma uzdevumi.
- ⁶² MK 05.06.2020. rīkojums Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ⁶³ KM 18.02.2021. vēstule Nr.2.4-6-IPI-6 "Par revīzijas starpziņojuma projektu".
- ⁶⁴ Publiskais pārskats par valsts kapitālsabiedrībām, valstij un pašvaldībām piederošajām kapitāla daļām 2019.gadā. Pārresoru koordinācijas centrs, Rīgā 2020. 90.lpp.
- ⁶⁵ https://docs.google.com/spreadsheets/d/e/2PACX-IvRrnNhw2lf76vQ5y8IbgK3RVOFmCnkfkhkxrZU21zvyQHd02sRNOq6F7hG6kREUuLN_SbCuQWTxkEt/pubhtml
- ⁶⁶ MK 02.09.2020. sēdes protokola Nr.51 55.§ "Informatīvais ziņojums "Par pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai 2020. un 2021.gadam" 7.punkts.
- ⁶⁷ MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2. apakšpunkts (redakcijā līdz 01.12.2020.)
- ⁶⁸ MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta anotācija.
- ⁶⁹ MK 19.04.2016. noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" 8., 22. un 123.punkts.
- ⁷⁰ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 17.03.2017. brīdinājums Nr.22/8-3.16.1/3 par būves, tās daļas vai iekārtas ekspluatācijas, būvdarbu vai produkcijas tirgū laišanas apturēšanu vai ierobežošanu.
- ⁷¹ Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 18.04.2019. lēmums Nr.22/8-3.22./20 "Par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rīgas reģiona pārvaldes 2017.gada 17.marta Brīdinājuma Nr. 22/8-3.16.1/3 2.punktā norādītā pārkāpuma novēršanas termiņa pagarināšanu".

- ⁷² Tehniskās apsekošanas atzinums Nr.300920129-1 (tehniskās apsekošanas vadītājs V.Goremikins, sertifikāta Nr.3-010560).
- ⁷³ MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta anotācija.
- ⁷⁴ VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017. – 2020.gadam.
- ⁷⁵ VSIA "Latvijas Nacionālā opera un balets" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017. – 2020.gadam.
- ⁷⁶ MK 02.12.2020. rīkojuma Nr.722 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 18.jūnija rīkojumā Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁷⁷ MK 02.12.2020. rīkojums Nr.722 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 18.jūnija rīkojumā Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ⁷⁸ MK 01.12.2020. rīkojuma Nr.708 "Par apropriācijas palielināšanu Kultūras ministrijai" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁷⁹ MK 01.12.2020. rīkojums Nr.708 "Par apropriācijas palielināšanu Kultūras ministrijai".
- ⁸⁰ MK 25.09.2020. rīkojuma Nr.548 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2.1.apakšpunkts.
- ⁸¹ MK 25.09.2020. rīkojuma Nr.548 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁸² VSIA "Dailes teātris" vidēja termiņa darbības stratēģija 2017. – 2021.gadam.
- ⁸³ MK 25.09.2020. rīkojuma Nr.548 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2.4.apakšpunkts.
- ⁸⁴ Būvniecības valsts kontroles biroja 26.06.2020. atzinums par būves ekspluatācijas pārbaudi Nr.BIS-BV-15.1-2020-502.
- ⁸⁵ MK 25.09.2020. rīkojuma Nr.548 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" projekta sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija).
- ⁸⁶ Valsts kontroles 29.03.2018. revīzijas ziņojums "Kāda ir valsts loma profesionālās teātra un mūzikas mākslas jomā?".
- ⁸⁷ VSIA "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris", VSIA "Dailes teātris", VSIA "Latvijas Leļļu teātris" un VSIA "Valmieras drāmas teātris".
- ⁸⁸ MK 10.10.2017. rīkojums Nr.561 "Par valsts nekustamu īpašumu nodošanu bezatlīdzības lietošanā".
- ⁸⁹ MK 12.03.2020. rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu".
- ⁹⁰ <https://nra.lv/latvija/312364-atklata-vestule-kulturas-darbinieki-ludz-palielinat-nozares-budzetu-un-daleji-segt-zaudejumus.htm>, <https://satori.lv/article/kulturas-darbinieki-atklata-vestule-bridina-par-nebijusu-krizi-nozare>
- ⁹¹ Ministru prezidenta 16.03.2020. rīkojums Nr.2020/1.2.1.-62 "Par vadības grupu Covid-19 radīto ekonomisko seku operatīvai novēršanai uzņēmējdarbībā un nodarbināto atbalstam".
- ⁹² Latvijas Republikas 13.Saeimas izglītības, kultūras un zinātnes komisijas 20.05.2020. sēdes protokola Nr.120 1.punkts "Kultūras ministrijas sagatavotais Nacionāls kultūras nepārtrauktības plāns Covid-19 krīzes seku pārvarēšanai".
- ⁹³ MK 02.06.2020. sēdes protokola Nr.38 49.§ "Informatīvais ziņojums "Par pasākumiem Covid-19 krīzes pārvarēšanai un ekonomikas atlabšanai"".
- ⁹⁴ MK 04.06.2020. sēdes protokola Nr.39 10.§ "Rīkojuma projekts "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ⁹⁵ MK 05.06.2020. rīkojums Nr.303 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ⁹⁶ MK 18.06.2020. rīkojuma Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2.apakšpunkts.
- ⁹⁷ KM valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" finanšu līdzekļu sadales komisijas 18.06.2020. sēdes protokols Nr.5.
- ⁹⁸ Kultūras ministrijas valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" finanšu līdzekļu sadales komisija, Kultūras ministrijas valsts budžeta apakšprogrammas 22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas" finanšu līdzekļu sadales komisija.
- ⁹⁹ KM valsts budžeta apakšprogrammas 19.07.00 "Mākslas un literatūra" finanšu līdzekļu sadales komisijas 08.07.2020. sēdes protokols Nr.6, KM valsts budžeta apakšprogrammas 22.02.00 "Kultūras pasākumi, sadarbības līgumi un programmas" finanšu līdzekļu sadales komisijas 08.07.2020. sēdes protokols Nr.8.
- ¹⁰⁰ MK 25.09.2020. rīkojuma Nr.548 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 1.2.1. un 1.2.4.apakšpunkts.
- ¹⁰¹ MK 02.12.2020. rīkojums Nr.722 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 18.jūnija rīkojumā Nr.340 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".
- ¹⁰² MK 01.12.2020. rīkojums Nr.708 "Par apropriācijas palielināšanu Kultūras ministrijai".